

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVI.

Rugpiūtis — August 11, 1971 Nr. 59

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MASKVA IR BONNA

DERYBŲ SU SOVIETAIS DĖL BERLYNO EIGA

Nors sovietai ir tikėjosi galimo amerikiečių - kiniečių susitarimo, prezidento Nixono nutarimas vykti į Pekiną juos gerokai sukrėtė. "Pasakutinis netikėtasis pasikeitimas -- anot britų

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"Guardian" -- rusus užpykdė ir kartu išgąsdino. Prezidento Nixono suitarimas su kiniečiais yra Sovietų Sąjungos dramatiškiausias pralaimėjimas po Jugoslavijos atsiskyrimo".

Už tai labai įdomu, kodėl bus Maskvos reakcija. Kai kas skaičiavo, jog amerikiečių - kiniečių "flirtas" gali Maskvą taip supykinti, kad ji gali griebtis vėl šaltojo karo taktikos. Kol kas tačiau neatrodo, kad sovietai jau būtų apsisprendę ką daryti. Jie kalbasi toliau ir su amerikiečiais dėl atominių ginklų apribojimo. Jie kalbasi su kiniečiais dėl eventualesnių sienų sureguliuavimo. Jie kalbasi ir dėl Berlyno. Jei pirmosios dvi temos yra gerokai komplikotos, trečiąją problemą galima būtų palyginti lengvai išspręsti, jei tam, žinoma, būtų noro. Už tai kancleris Willy Brandt pranašauja, kad susitarimas galimas dar šių metų rudenį.

Sakėme, kad susitarimas yra palyginti lengvas dėl to, kad jis faktiškai tik įteisintų esamą padėtį ir tuo pačiu pašalintų nuolatinio įtempimo galimybes. Kaip žinia, didžiausia kliūtis yra sovietų reikalavimas, kad Vakarų Berlynas būtų visai nepriklausomas vokiečių politinis vienetas. Atėityje Vakarų Berlyne neturėtų būti renkamas Vakarų Vokietijos prezidentas ir neturėtų būti kitokios politinės vienybės demonstracijos. Dabartinė Bonnos vyriausybė su tuo sutikta sąlyga, kad jei būtų leista jai atstovauti Vakarų Berlyno interesus užsieniuose, įskaitant ir Rytų bloko valstybes, ir sovietai Vakarų Berlyne galėtų įsteigti savo generalinį konsulatą, o ne atstovybę kaip suvereninėse valstybėse. Anot "Der Spiegel" socialdemokratų partneriai dabartinėje Bon-

nos vyriausybėje -- laisvieji demokratai (liberalai) davė suprasti sovietų ambasadoriui Bonnoje. Faninui, kad jei sovietai nepadarytų tų nuolaidų, jų partija galėtų suskilti svarstant nepuolimo sutarties ratifikacijos klausimą Bonnos seime. Dabar Brandto vyriausybė seime turi dviejų balsų daugumą (251 prieš 249). Jei keli liberalai pereitų į krikščionių demokratų pusę (liberalų partija kaip politinis vienetas jau baigia nustoti bet kokio svorio). Toji sutartis koger negalėtų būti ratifikuota, jei, žinoma, visi krikščionys demokratai balsuotų prieš.

Iš tikro abejose didžio- se vokiečių partijose yra sutarties su sovietais šalininkų ir priešininkų. Pav. socialdemokratų atstovas Herbert Hupka yra kilęs iš Silezijos ir vadovauja tremtinių organizacijom. Vakarų Vokietijoje dabar gyvena per 11 milijonų vokiečių, kurie anksčiau gyveno tose srityse, kurias Bonnos vyriausybė yra linkusi ir formaliai pripažinti Sovietijai, Čekoslovakijai ir Lenkijai. Nors tų tremtinių dauguma yra su esama būkle apsipratę ir rimtai apie grįžimą jau negalvoja, Hupkai nebūtų patogu balsuoti už sutartį.

Iš kitos pusės, jei sovietai sutartų dėl Vakarų Berlyno su Bonnos vyriausybe, amerikiečiais, britais ir prancūzais, krikščionims demokratams nebus visai paranku sakyti "ne" ne tik savo vyriausybei, bet ir amerikiečiams, britams, prancūzams ir sovietams kartu. Už tai krikščionių demokratų tarpe jau seniai svarstomas sąlygos, kuriomis, jie galėtų sutikti su ta sutartimi.

Kartu reikia atsiminti, kad sovietai (kaip ir raudonieji kiniečiai) yra daugiau linkę sutarti su dešiniųjų kaip kairiųjų politikais. Tas paradoksas aiškintinas tuo, kad

Sudegęs Clevelando Lietuvių Salės pastatas, židrint iš kiemo. Gaisras sudarė pavojų gretimai esančiam Dirvos pastatui. Lietuvių Salė bus nugriauta, nes gaisras pridarė tiek nuostolių, kad nebeįmanoma atstatyti.

BRAZINSKAI AREŠTUOTI IR ATIDUOTI TEISMUI

Kaip praneša prancūzų laikraštis Le Figaro, Brazinskai, tėvas ir sūnus, kurie praeitais metais spalio mėn. priverstė sovietų lėktuvą nusileisti Turkijoje, bus teisiami turkų teismo už nužudymą lėktuvopalydovės ir sužeidimą piloto pagalbininko.

Laikraštis rašo, kad sovietai visą laiką reikalavo Brazinskus išduoti ir dėl to tarp abiejų kraštų vyko smarki po-

lemika. Galutinai Konstituciniai rūmai Istanbuli šeštadienio rytą (liepos 24) išnesė sprendimą, kad tėvas ir sūnus turi būti areštuoti ir atiduoti teismui, kaip kriminaliniai nusikaltėliai. Konstituciniai rūmai priimdami šį nutarimą, rašo laiške rašantis, patvirtino, kad Brazinskų aktas nėra politinio pobūdžio. Priešingai du kiti sovietų piratai, toliau rašo

laikraštis, kurie penkioliką dienų vėliau nukreipė sėkmingai sovietų lėktuvą, laikomi kad tai padarė dėl politinės priežasties ir nebus teisiami. Tai du studentai rusai kurie priverstė lengvą sovietų lėktuvą iš Krimo nusileisti artimiausiame prie Sinop aerodrome. Atrodo, kad jie apleidė Turkiją ir išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes.

Kudirkos drąsūs žodžiai teisme

Praeitą šeštadienį Washington Post ir daugelis amerikiečių laikraščių paskelbė platų aprašymą apie gegužės mėn. Vilniuje vykusį teismą, kuriame buvo teisiamas lietuvis jūrininkas Simas Kudirka, bandęs pabėgti ir laisvąjį pasaulį, bet amerikiečių pakrančio sargybos atgal išduotas sovietams.

Straipsnyje pasakojama, kad Kudirka teisme pareiškė, kad savo tėvynę laiko Lietuvą, bet ne Sovietų Sąjungą ir nesijaučiąs esąs kaltas.

Kudirka nusišypsojęs,

kai teismas paskelbė sprendimą kalėti 10 metų sunkiųjų darbų stovykloje. Jis tikėjosi mirties bausmės. Bet korespondentas pažymi, kad Kudirka nežinojo, jog jam grėsė baisesnis dalykas negu kalėjimas, tai uždarymas į psichiatriinę ligoninę. Tokia bausmė Sovietijoje jau nubaudė daug intelektualų ir tai yra baisiau už priverčiamąjį darbo stovyklą ar kalėjimą.

Kudirka galutiname žodyje prašęs nepsekioti jo motinos, žmonos ir dviejų vaikų.

Tito vėl prezidentas

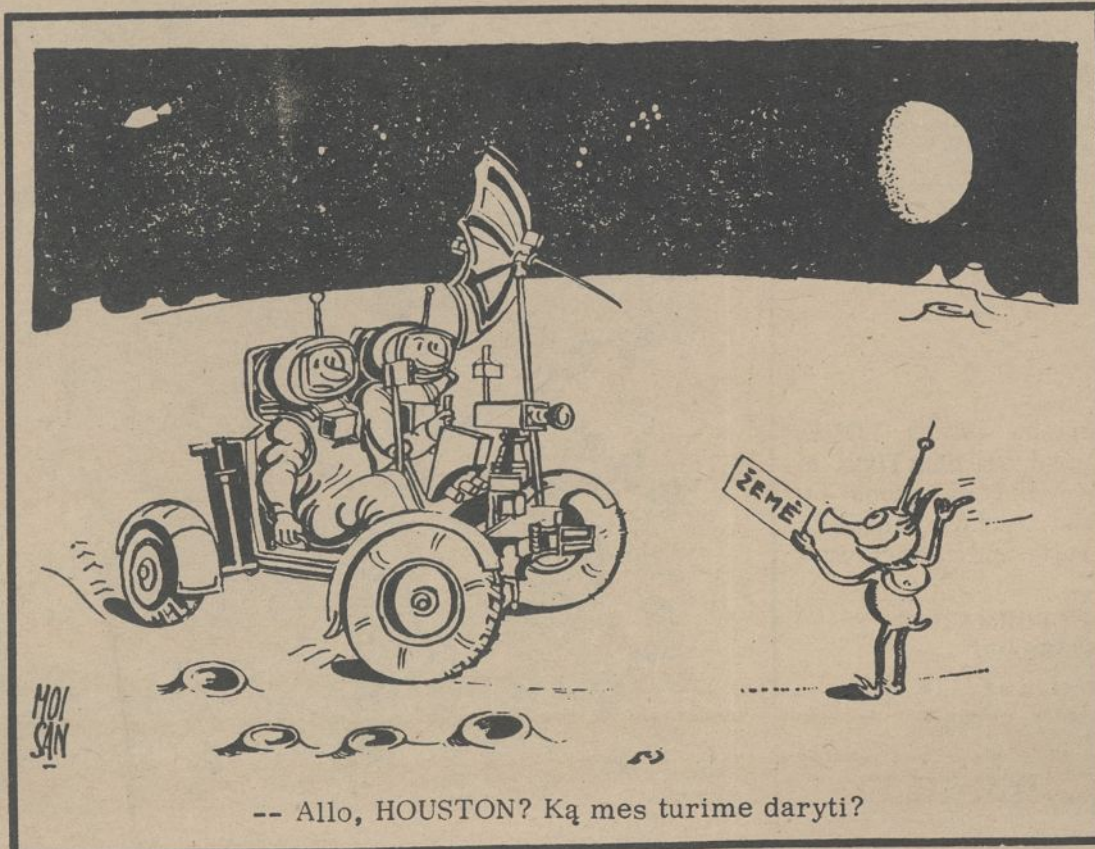
Š.m. liepos 29 d. Belgrade Jugoslavijos parlamento penkios kameros vėl Josip Broz Tito (79 m.) išrinko prezidentu. Ši kartą pagal pareiktą konstituciją ne 4, bet 5 metams. Iš 581 už Tito balsavo 579. Du balsai buvo pripažinti neteisėtais. Matyt, du atstovai išdrįso prirašyti humoristinių pastabų. Balsavimas vyko taip, kaip Kremliuje. Pagal įsakymą balsavo beveik visi. Taip pat parlamentas išrinko 22 narių prezidiumą, kuris bus Tito įrankis valdyti Jugoslaviją.

Naivioji demokratinė Vakarų spauda mano, kad sudarytas prezidiumas bus ne diktatūrinis, o demokratinis veik-

nys. Deja, gerai pažindami Tito, kuris yra toks pat diktatorius, kaip ir Brežnevas, netikime, kad Jugoslavijoje politinis režimas pasikeis demokratinė linkme. Tito diktatūriškai yra prisilegęs ne tik serbų, bet ir kroatų, ir slovėnų, ir bosniečių ir makedoniečių tautas. Jei Tito leistų kroatams laisvai balsuoti, jie nebalsuotų nei už Tito, nei už dabartinę Jugoslaviją.

Koks Tito yra diktatūrininkas, galime spręsti iš Milovan Djilas gyvenimo faktų. M. Djilas nuo 1932 m. buvo taip pat komunistas ir partijos politbiuro narys. Jis ko-vojo Juodkalnijos parti-

(Nukelta į 2 psl.)

-- Allo, HOUSTON? Ką mes turime daryti?

JAV IR JAPONIJA

SANTYKIAMS SU KINIJA KEIČIANTIS

Vienas iš įdomiausių klausimų, kylančių iš prezidento Nixono bandymo pakeisti JAV santykius su Raudonąja Kinija, yra kaip į tai reaguos Japonija. Kaip žinia, Japonijos ministras pirmininkas Sato apie numatomą Nixono kelionę į Pekiną buvo painformuotas vos tris minutes anksčiau negu apie tai buvo pranešta likusiam pasauliui. Kai kas dėl to kritikuoja prezidentą, aiškindami, kad taip nedera elgtis su stipriausiu sąjungiminku Azijoje. Tą kritiką išsukė baimė, kad ko gero japonai, pasijutę amerikiečių išduoti, patys pasistengs greičiau susikalbėti su kiniečiais JAV sąskaiton.

Kol kas tačiau toks btkštavimas dar nepasitvirtino, nors iki šiol buvo labai širdingi Japonijos santykiai su Taivanu staiga gerokai atvėso.

Aplamai imant, nėra jokios abejonės, kad gerėjant amerikiečių - kiniečių santykiams pasistaisys ir japonų - kiniečių santykiai. Lygiai taip pat kaip JAV stengiantis palaikyti gerus santykius su Sovietų Sąjunga, prie to ilgainiui buvo priversta prisitaikyti ir Vakarų Vokietija. Tačiau kaip Vakarų Vokietija tik todėl gali drąsiau derėtis su Sovietų Sąjunga, kad turi savo teritorijoje amerikiečių kariuomenę, lygiai taip pat ir Japonijos saugumas priklauso nuo JAV.

Japonijos siekis iki šiol buvo išnaudoti tas ūkines galimybes, kurias sudarė JAV dominavimas vadinamam laisvam pasaulyje. Nors jos ūkinio augimo sparta paskutiniu metu gerokai sumažėjo, tačiau vis dar tikima, kad artimoje ateityje jos ūkinis pajėgumas ko gero pralenks Sovietų Sąjungos ir bus antras po JAV. Žinia, susijungusi Europa galėtų tą sąrangą pakeisti, tačiau kol kas dar per-

anksti kalbėti apie Europą kaip visai tamprų ūkinį vienetą.

Kaip sakėme, Japonijos ūkinio augimo sparta paskutiniu metu gerokai sumažėjo. Įdomu, kad Japonijos pramonės nepaprastai spartų augimą skatino ne tiek eksportas, bet vis augantis pareikalavimas vidaus rinkoje. Tuo tarpu kaip Japonija eksportuoja tik 10% viso savo GNP (gaminų ir patarnavimo), Vakarų Vokietija 23%, o Olandija net 45%. Vidaus rinkai vis daugiau prisitotinant, Japonijai, žinia, labai svarbu didinti eksportą, kurio didelė dalis (30%) iki šiol eina į JAV.

Kinija su jos 800 milijonų gyventojų galėtų būti labai geras klientas, jei... ji būtų laisvas kraštas. Raudonoji Kinija šiandien praktiškai yra padalinta į 27.000 komunių, kurios yra beveik autarkiški ūkiniai vienetai, beveik viską patys pasigamina. Tai, žinoma, įmanoma tokia kraštie, kur didžiausi prabanga iki šiol yra dviratis ir laikrodis. Už tat kol kas Japonijos prekybos apy-

varta su Taivanu buvo didesnė negu su Raud. Kinija (955 prieš 825 milijonus dolerių). Grynai ūkiškai numatomoje ateityje Japonija negali turėti daug naudos iš santykių su Raudonąja Kinija, kaip iki šiol ji nesugebėjo išvystyti platesnės prekybos ir su Sovietų Sąjunga.

Bent kokia savistovė politika nūdienai pasaulyje reikalauja ne tik ūkinės, bet ir militarinės galios. Ta Japonija kol kas negali pasigirti ir net jos nenori. Galimos Japonijos karinės galios nenori ir bijo Raudonoji Kinija, Sovietų Sąjunga ir visos nekomunistinės Azijos valstybės.

Dėl viso to Japonija į Nixono kelionę galėjo reaguoti tik su švelniu nepasitenkinimu, kad su ja iš anksto apie tai nebuvo pasitarta, tačiau iš esmės ji ir toliau neturi kito pasirinkimo kaip ilgiam laikui pasilikti po JAV atominio skėčio apsauga. Geri santykiai su JAV jai yra gyvybiniai svarbūs, o JAV draugų niekada nebus per daug. (vm)

Lituanicos tunto jūrų skautai paroduoja Rako stovyklavietėje.

L. Knopfmillerio nuotrauka

15 METŲ RAKO SKAUTŲ STOVYKLAI

L. KNOPFMILERIS

Šiais metais Rako skautų stovykla švenčia 15 metų sukaktį. Skautės ir skautai, kurie prieš penkiolika metų čia pradėjo stovyklauti, puikiai prisimena stovyklos išvaizdą -- krūmai, aukšta žolė, pilna jaunų medelių ir pirmi stovykliniai įrengimai, dvi prausyklos, viena virtuvė, mažas sandėliukas ir viena vandens pompa.

Stovyklautojai išaugo. Skautės tapo moterimis, skautai - vyrais.

Pasikeitė ir stovyklavietės išvaizda. Pratesti nauji keliai, pastatyti nauji pastatai, valgyklos, virtuvės, prausyklos su šilto ir šalto vandens.

Šių metų stovyklavimas sušaukė visus Chicago tuntus, nes visi norėjo atžymėti iškilmingą sukaktį. Jei kas iš senų vadovų galvojo Rako stovyklavietėje naudotis dešimtis metų, o vėliau ateitis stovyklavietės bus nežinoma, tai buvo maloniai nustebinti, kai vietoj 10 metų, šiais metais švenčiama 15 metų ir su didele viltimi žiūrėta į sekančius 10 metų.

Kai savo laiką stovyklavietėje susirinkdavo 130-150 stovyklautojų, visi buvo patenkinti ir laimingi, o kai 1971 metais vien iš Chicago suvažiavo 480 stovyklautojų, tai ir didžiausių optimistų svejonės buvo perpildytos.

Kiekvienas tuntas čia turi savo virtuvę ir valgyklą. Visos valgyklos po stogu, kas apsaugoja stovyklautojus nuo lietaus ir kai kuomet nuo karštos saulės. Be to, greitas stovyklautojų aptarnavimas maistu suteikia stovyklautojams daugiau liuoslaikdo ar greitesnį programų pravedimą.

Norėčiau nepraeiti pro šalį nepaminėjęs jūrų skautų įrengtos virtuvės ir prausyklos. Gal kam ir atrodo kaip grybas, bet tikrumoje yra daugiau panašumo į švyturį, įrengtą gražiai ir patogiai mažam stovyklautojų skaičiui. Valgykla pati, kaip laivo denis, aprausta brezentu nuo lietaus ir saulės spindulių.

Liepos 17 d. vakare stovykloje įvyko didelis paradas. Ta pačia proga teko išgirsti ir stovyklos orkestrą, kurį sudarė skautininkai, akademikai, skautai vyčiai ir j. budys. Orkestras nedidelis, bet žymus. Orkestro instrumentai nebuvo elektrinės gitaros ar dūdos, bet skautiški instrumentai: šepečiai, apverstos vonios su styga, puodas vietoje bugno, du akordeonai ir kiti meniški instrumentai. Jie nebuvo garsūs,

Rako atminčiai stovyklavietėje pastatytas paminklas pagal A. Kerelio projektą.

L. Knopfmillerio nuotrauka

bet "nepiovė" ausis savo "super" garsais.

Grojančią maršą, visi stovyklautojai pražygiavo pro "aukštą tribūną". Sunku visus ir išvardinti, bet jų buvo nemažai.

Gražiai ir tvarkingai stovyklos vadovybė pravedė visą parodą. Padėka priklauso ir visiems vienetams kurie parade dalyvavo.

Liepos 18, sekmadienį, iškilmingai prasidėjo pamaldomis, kurias atlikė dvasios vadovas s. Tėvas Kezys. Jam turbūt malonu buvo matyti tokią gausią minią pamaldų klausytojų, nes prie 480 stovyklautojų dar prisidėjo gausus būrys tėvelių bei skautų bičiulių, kurie šį iškilmingą sekmadienį buvo atvykę į stovyklą.

Jūrų skautų stovykloje rytmetinis raportas.

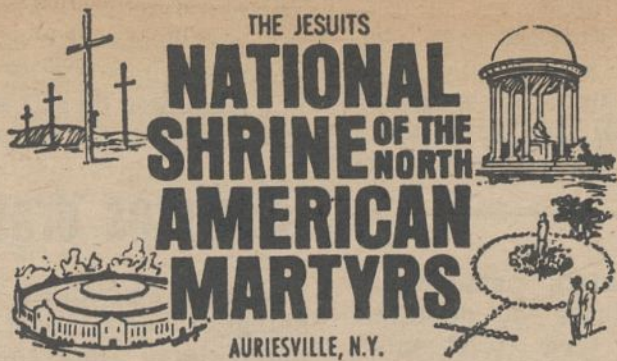
L. Knopfmillerio nuotrauka

Stovyklos vadovybė priima parodą.

L. Knopfmillerio nuotrauka

LITHUANIAN DAY SUNDAY, AUGUST 22

AURIESVILLE, N.Y.

In the beautiful Mohawk Valley where New York's first priest, America's first canonized saint,

Isaac Jogues

suffered and died for Christ and where the Lily of the Mohawks, Venerable Kateri Tekakwitha was born.

Masses: Sun. 7, 8:30, 10, 11:15, 12:30 & 4:15 p.m.
Sat. at 11:30, 4 & 7:30. Weekdays 11:30 & 4

Dining Hall Cafeteria, snack bar, picnic area, gift shop, Indian Museum.

MSGR. JOHN BALKUNAS
of
Transfiguration Parish, Maspeth
TO LEAD
CONCELEBRATED MASS
4:15 PM

LSD

as a Marianite means LOVE, SERVICE and DEDICATION in serving God and His people by praying, and teaching, ancillary or social work, and foreign missions.

FOR FURTHER INFORMATION
PLEASE CONTACT:

Formation Director
Marianites of Holy Cross
Our Lady of Princeton
Princeton, New Jersey 08540
Tel.: 609-924-1236

Tito...

(Atkelta iš 1 psl.)

zanų eilėse dėl dabartinės Jugoslavijos režimo. Buvo Tito vyriausybės ministras ir net viceprezidentas. Tačiau, mylėdamas laisvę ir savarankiškumą, pateko į Tito nemalonę ir buvo 1954 m. pašalintas iš pareigų ir nuteistas 18 mėn. kalėjimo. 1956 m., pasisakęs už vengrų laisvę, vėl buvo nuteistas 3 metams kalėjimo. Beždamos kalėjime, parašė komunistinio režimo kritiką "The New Class" už kurią gavo vėl 7 metus kalėjimo. 1961 m. iš kalėjimo išleistas, bet po 3 mėn. vėl areštuotas ir nubaustas 5 metams kalėjimo už naują jo knygą "Pasikalbėjimai su Stalinu".

O kiek nežinomų Džilų sėdėjo Tito kalėjimuose vien dėl to, kad kitaip galvoja, kaip Tito ir Jugoslavijos komunistų partija? Štai tau ir Jugoslavijos laisvė! (ms)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTI, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIŲ TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIŲ
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŲ • PAVARDE PASIRAŠYTI
STRAIPSNIŲ NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PRO AKIPLĖŠŲ MELAGIŲ KAUKES

Melagis netoli nu-
striuoksi melo takais.
Vos kilsteli į šoną me-
lagio gražbylostės kau-
kė ir visi mato jo be-
gėdišką veidą.

Taip visad nutinka
su begėdiška komunis-
tine propaganda. Pa-
vyzdžių daug ieškoti
nereikia. Palmame
"Valstiečių laikraštį"
š.m. liepos 20 dienos
laidą ir matome raudon-
ais dažais atspausčius
šūkius.

Šūkliai skelbia: ry-
toj sukanka trisdešimt
vieneri metai, kai Lie-
tuvoje paskelbta Tary-
bų valdžia ir sukurta
Tarybų Lietuvos res-
publika.

Laikraščio vedama-
sis patetiškai liaupsina
tą Lietuvos okupacijos
aktą. Gyvuok per am-
žius! skelbia vedama-
sis.

Visai nenuostabu,
kad taip skelbia ir eg-
zaltuojasi, nes "Vals-
tiečių laikraštis" yra
Lietuvos komunistų par-
tijos centro komiteto or-
ganas. Bet nuotaba, kad
histeriškoji patetika
kaip tik padėjo atmas-
kuoti rafinuotą ir nuo-
lat kartojamą melą ir
šiam sukaktuviniame
laikraščio numeryje. Ve-
damajame, pagal pasim-
tą pareigą, "įrodoma",
prieš Tarybų baudžiavi-
nę sistemą Lietuva bu-
vo skurdio karalystė.

-- Kuo buvo ankstes-
nė Lietuva? -- klausia ve-
damasis, ir skubiai pos-
tringauja melų kaskado-
mis:

-- Vyžos ir balanos ša-
limi, kur žemdirbys
prakaitavo siaurame sa-
vo žemės rėžyje, tegal-
vojo vien tik apie save,
savo šeimą.

Sunku psichiškai svei-
kam žmogui suprasti --
argi tai blogumas rūpin-
tis savimi, ar tai yda,
rūpintis savo šeima?"
"Valstiečių laikraščio
nuomone, tai smerktinos
ydos. Esą naujas tarybi-
nis žmogus gyvena kolek-
tyvui. Laikraštis tvirtina:

-- Valstiečiai pasuko
naują kolektyvinio keliu,
į platų lauką sujungė sa-
vo sklypelius. Valstietis
dirba ne sau, bet ir visuo-
menei, jis rūpinasi ne
vien savimi, bet ir pergy-
vena dėl viso kolūkio ar
tarybinio ūkio reikalų".

Sukūrus idealinį bau-
džiavininką, atrodo tris-
dešimtieji Tarybų val-
džios sukaktuviniai me-
tai Lietuvoje atskleidė
naują gerbūvio erą! Ide-
alusis baudžiavininkas
dirba, ūkliai klesti, ger-
būvis bujoja... Bet... šia-
me pat numeryje idėtas
Lietuvos KP centro komi-

teto ir Lietuvos TSR mi-
nistų tarybos ragini-
mas rodo, kad nei sukur-
tas idealusis baudžiaui-
ninkas, nei ūkliai klesti,
nei gerbūvis bujoja.

Anaip tol, valdžios ra-
ginimas apeliuoja ir gra-
sina susirūpinti katastro-
fiška apleistųjų ūkių prie-
žiūra.

Taip byloja valdžios
potvarkis:

"Respublikos ūkiuose
prižiūrėti pasėlius, yra
trūkumų. Ūkių specia-
listai dažnai pažeidžia
pasėlių apdorojimo pes-
ticidais technologiją ir
terminus... Nemažai pa-
sėlių plotai yra užterš-
ti piktžolėmis, pakenkti
žemės ūkio augalų ligų
ir kenkėjų. Nepatenkima-
mai pasėliai prižiūrėti
Vilniaus, Trakų, Telšių
ir Molėtų rajonuose. Kai
kurie ūkliai nenupiauna
kultūrinėse ganyklose po
ganymo likusios žolės.
Tuo sudaromos sąlygos
piktžolių sėklai prinokti
ir ganykloms jomis už-
teršti. Daugelyje ūkių
dar neskiriamas reikiamas
dėmesys sėklins
bulvių plotams, iš
jų nepašalinami ligų pa-
kenkti krūmai ir kitų rū-
šių bulvių priemašios.
Nepakankamai kovojama
su piktžolėmis, augan-
čiomis individualiuose
sodybiniuose sklypuose,
pakelėse, ežiose, grioviuose,
prie telefono stulpų
ir elektros perdav-
mo linijų atramų, par-
kuose, gamybiniuose
centruose, visuomeninio
naudojimo žemės skly-
puose, miestuose, darbi-
ninkų gyvenvietėse ir ki-
tose žemėse..."

Šis tragikomiškas val-
džios potvarkis prieš
piktžoles, užėlusias ū-
kius ir sodybas, vargu
ar įmanomas sveikos,
privachos iniciatyvos
tvarkomuose ūkiuose.
Šis potvarkis baigiamas
individualizuotais įsaky-
mais: kuri vadyba ir ku-
ri ministerija turi "mo-
bilizuoti jėgas" kovai su
piktžolėmis! Ištyręs į vi-
są laikraščio skiltį, val-
džios potvarkis kovai su
piktžolėmis demaskuoja
laikraščio vedamojo me-
lus ir fiktyvius ditiram-
bus idealiai išbrandin-
tam kolūkio baudžiavininkui.
Pasirodo idealus kolū-
kietis, kuris labiau už
savo reikalus rūpinasi
"kolūkio ir tarybinio
ūkio reikalais", yra so-
vietinio žurnalisto fikci-
ja! Valdžios potvarkis
deklaruoja žemių apleis-
tumo vaizdą. Laukai ir
ganyklos skęsta piktžol-
ių tvane. Juk tai yra pi-
rmas žemės ūkio pragaiš-
ties pažymys.

Pro propagandinių aki-
plėšų melus, vos melo

Rochesterio burmistras Stephen May, priėmęs pavergtų tautų atstovus, liepos 18-24 d. paskelbė pa-
vergtų tautų savaitę, ta proga pasirašydamas proklamaciją. Delegacijoje dalyvavo ir lietuvių atstovai.

BE KOVOS NIEKO NELAIMIMA

ALGIMANTAS S. GEČYS

mistro postą, adv. Novasaitis
kalbėjo:

"Turiu prisipažinti, kad man,
kaip lietuviui amerikiečiui, šis
vakaras yra daug reikšminges-
nis negu suteikta proga kalbė-
ti publikai. Mano tėvų žemė
kaip ir jūsų, buvo komunizmo
praryta ir jai nebuvo suteikta
garbė net savo vardo pasilai-
kyti".

"Daugeliui žmonių mažų kra-
stų kitoje pasaulio pusėje liki-
mas nėra labai svarbus", kal-
bėjo Novasaitis. "Kas turi lai-
ko rūpintis keliais milijonais
žmonių, netekusių laisvės... Dau-
geliui mūsų apsisprendimo tei-
sė rodo truputį daugiau kaip
keista išraiška idealistų svajo-
tojų rūpesčio -- rūpesčio ku-
ris, jų manymu, nieko nepakei-
čia". Tokį samprotavimą kalbė-
tojas atmetė primindamas, kad
ir amerikiečiai yra buvę paverg-
ti ir kad kova dėl laisvės mums
nėra naujas dalykas.

"Mes žinome iš patirties apie
komunizmo pavojus realybę.
Dėl tos priežasties mūsų kova
turi būti išlaikyta ir sudina-
minta".

"Gaila, kad kai kurie išrink-
ti valdžios žmonės neįaučia
svarbos išlaisvinti pavergtą
sias tautas. Pirmą kartą 12 me-
tų laikotarpyje Pensilvanijos
gubernatorius yra atsisakęs iš-
leisti Pavergtųjų Tautų Savai-
tės proklamaciją. Ir šiandien
mes esame susirinkę, valstybė
je kurioje gimė JAV nepriklaus-
omybė, neturėdami valstybės
administracijos paramos mū-
sų tėvų krašto laisvei." Novas-
saitis žodžiai palydėti plojimu,
mestus gubernatoriui kal-
tinimus pritariančiai publikai pa-
lydint šaukiamu "boo".

"Mes žinome, kad mes neat-
sisakysime mūsų siekių, nors
jiems ir buvo parodyta indife-
rencija", tęsė toliau Novasai-
tis. "Aš noriu jums pranešti,
kad aš esu pasiuntęs laiškus
gubernatoriui Shapp ir valsty-
bės legislatūros vadams su pra-
šymu įsijungti į stiprų solida-
rumo pareiškimą tiems milio-
nams kurie nesidžiaugia mūsų
turima laisve."

"Kada nors žmonės žiūrės į
kraštus nuo vidurio Europos iki
Baltijos ne kaip į pavergimo ir
nužeminimo simbolius, bet kaip
į didžius simbolius nepalaužia-
mos dvasios ir valios išverti
ir būti laisvam".

Dr. Novasaitis akcijai prieš
gubernatoriaus indiferentiškumą
pavergtų tautų atžvilgiu ge-
rai pasiruošęs. Dar tą vakarą
išsiųsti laiškus gubernatoriui
Shapp, keturiems valstybės Se-
nato bei Atstovų Rūmų vadams.
Spaudai paruoštas memorandumas,
kuris atvykusiems laikraš-
čių korespondentams padalintas
minėjimo metu. Laikraščiams,
nesiteikusiems atsiųsti kores-
pondentus, memorandumas Lie-
tuvių Bendruomenės veikėjų už-
vežtas tiesiog į redakcijas.

Amerikiečių spaudos susido-
mėjimo lietuvių draša būta di-
delio. Sekančios dienos rytą mi-
ljoninio tiražo dienraštis "The
Philadelphia Inquirer" pirma-
jame puslapyje patalpino minė-
jimo nuotrauką ir straipsnį
"Shapp Cuts Proclamation",
"Captive Marchers Angered".
Kiti didieji Philadelphia dien-
raščiai "The Evening Bulletin"
ir "The Daily News" sekė su

džius straipsniais, gubernato-
riaus įstaigos pareigūnai visą ry-
tą (kas 15 minučių) bandė telefo-
nu susisiekti su Novasaitiu, kol
pagaliau apie vidurdienį jiems pa-
vyko tai padaryti. Telefoniniame
pasikalbėjime išreikštas apgai-
lestavimas, aiškintasi, kad pro-
klamacijos neišleidimas tėra
tarnautojų padarytas nesusipra-
timas, ir pranešta, jog šiandien
gubernatorius proklamaciją
pasirašys ir "Special Deli-
very" laišku išsiųs ją Paverg-
tųjų Tautų Komitetui.

Draugos ir amerikiečių spau-
dos pagalba atsiiktas laimėjimas.
Proklamacija tapo išgau-
ta. Reikalą būtų galima užmirš-
ti, jei nekiltų tam tikrų abejo-
nių. Kodėl Pavergtųjų Tautų Sa-
vaitės proklamaciją buvo atsi-
sakyta paskelbti? Kodėl žydų
kilmes gubernatorius atsisakė
suprasti pavergtų tautų likimą,
kai Sovietų Sąjunga persekioja
jo tikybą išpažįstančius žmo-
nes? Kaip paaiškinti tuoj po
Pavergtų Tautų minėjimo vienos
smulkios partijos kandidato į
valdžios postą padarytą pareiš-
kimą apkaltinantį Pavergtųjų
Tautų Komiteto narius buvimu
"fašistais". Veržiasi galvon
mintis ar čia tik nelemtas su-
tapimas ar organizuota akci-
ja.

Šis bei tas

Pradžiugina paskelbtas konkursas Lietuvos ūkininkų literatūriš-
kai atvaizduoti. Grožiniu veikalais išryškinta bet kuri tema tampa daug
kartų įspūdingesnė, plačiai visuomenei artimesnė, jautriau širdin
įsminga. Pvz. JAV pionierių veržlumą ir kovas dėl laisvės, gal būtų,
daug tikčiau suprasime ne iš mokslinių knygų, o skaitydami K. L.
Robertso romanus. Arba apie žydų geto Varšuvoje žiaurų sužlugdy-
mą labiausiai nepamirštamus įspūdius suteikia Leono Uris tikrovini-
s romanais.

Todėl pastaraisiais laikais taip įėjo madon subeletteristintos tik-
rovės romanai. Kiek žymesnis asmuo ar įvykis -- tuoj pavaizduoja-
mas kūrybinio stiliaus knygomis.

• Pas mus ši sritis gerokai apleista. Galk dar parašyti į tikrovę
atremtą veikalą grožine forma yra nelengva: tenka rūpintis ne tik
meninim priemonėmis, bet reikia akyliau padirbti surenkant med-
žiagą, ją surinkdant nuoseklia eiga, suderinant ir nušviečiant fak-
tus. Daug medžiagos mums dabar ir neprieinama dėl okupacijos. To-
dėl taip trūkstante vaizdingų veikalų apie savo žymius žmones, trūk-
tame įspūdingiau atkurtos savanorių epochos, I Didžiojo labai lem-
tingo keturmečio, taip pat ir laisvos Lietuvos, iš karo pelenų ūmai
pakilusios, gerovės. Šią pastarąją temą iš dalies ryžtasi apimti
šis dabar skelbiamas konkursas. Dar būtų gera sulaukti kūrybiškai
aprašytų Lietuvos teismų darbo (irgi mūsų šio teismo tipas -- pa-
lygintinas su Amerikos atitinkamu luomu), gana svarbi ir reikšmin-
ga švietimo sritis dar nėra pakankamai įvaizduota knygoje, o ir
karinė tarnyba, paštininko profesija ir kt. -- derėtų palikti gyvesnį
paveikslą rytojaus kartoms. Tas laisvės dvidešimtmetis buvo taip
stebuklingai įdomus tautinij ryžingumui ir jaunais polėkais bei dar-
bais, kad visos sritys rodo pavyzdį, sykiu gali teikti ir paskaitą --
panašiai mylėti savo kraštą ir jam aukotis įtemptomis jėgomis.

• Agronomų užmojis net labai girtinas. Ir lėšom nešykštima,
matyt, siekiama rimtų rezultatų. Tačiau praktiškai žiūrint -- kon-
kurso apimties ir sąlygų surikiavimas kelia gerokų abejonių. Noras
perdaug apžioti, vienu veikalui išsamiai ir meniškai parodyti
visas mūsų buvusio ūkininko buities sritis, jo rūpesčius ir var-
gas, laimes ir nelaimes, darbų bei interesų įvairybę, net galop dar
aiškiai išsklostyti tų visų sričių okupacinį sužlugdymą... Tai reikėtų
epopėjos toli per 1000 puslapių, maždaug 4-6 knygų. Tik jokio kito
darbo neturint (ir pilname sveikatos pajėgume!) autoriui truktų 3-5
ar gal ir aštuoni metai! Ir tokios epopėjos, deja, konkursams ne-
rašomos, nebent pasitaiko jau parašytos. Tad šitokio tikslo siekiant
reikėtų tiesiog užsakyti, susitarant su žinomu, talentingu autorium
tą temą išmanančiu, mėgstančiu arba sugėbančiu į duotą medžiagą
jautriai įsivyventi. Šiuo atveju ir sėkmė būtų tikresnė, veikalas to-
bulesnis, nes -- užsakovas gali talkinti autoriui, teikti nurodymų
bei sugestijų renkant faktus bei derinant vaizdus, interpretuojant
motyvus. Kas pas mus galėtų tokį užsakymą priimti? Gal V. Ramo-
nas, J. Švaistas, Alė Rūta, V. Alantas, K. Barėnas, J. Gliada, J.
Krališkuskas, M. Katiliškis... O slaptame konkurse autorius būna
suvaržytas tuo slaptumu (ypač tikrovinė tema labai nukenčia), nes
turi gimdyti ir išauginti "katę maiše" -- negali atvirai ieškoti me-
džiagos nei tikrinti faktų, diskutuoti motyvus. Grynos fantazijos
kūryboj toks nuslėptas "netyčiukas" gali būti labai puikus, bet rea-
liai temai įkūnyti, ypač geidžiant visapusiškumo, paveikslų tikrumo
-- sunku tikėtis sėkmės.

• Betgi ir užsakymas -- rizikingas dalykas. Ar bus ištesėta?
Ar bus atitikti ir įvykdyti mecenatų siekimai? Konkurse bent gali-
ma visai premijos nesikirti, jei nėra tinkamo rankraščio. Ir bent
yra apčiuopiamai iš ko pasirinkti. Be to, konkursas pagimdo išsyr-
nebe vieną, o apie dešimtį ar daugiau kūrinių. Tad gal šia ūkininko
tema neblogai būtų apsisistoti prie konkurso. Tiktai -- kėsnis reikė-
tų sunormalinti, ne viską apsižioti. Jei yra 5 mecenatų draugijos, te
paskirsto konkursas per 5 motus, tebus tik 1000 dol. premija. Ir
tenkintis, kad kūrinių būtų išsamiai ir meniškai pavaizduota bent ku-
ri viena sudėtingo ir plataus ūkininkijos gyvenimo sritis (pvz. žem-
dirbystė, ekonomika, socialika, šeima, būdingi charakteriai, žmo-
gus ir gamta bei gyvenija, papročiai, bolševikinis siaubas etc.).

• Be to, svarbi dingstis yra ta, kad paskiri kūrėjai vis turi spe-
cialių polinkų: vienam jautriau suvokiama personažai, kitam seka-
si medžiaginė pusė, trečiam geriau vyksta dinamiški įvykiai vaiz-
duoti ir tt. Tad būtų tobulesnis veikalas, jei autorius galėtų concen-
truotis daugiau pagal savo polinkus. O norėti, kad vienas rašytojas
visas kryptis lygiai gabiai atitiktų -- lyg ieškoti ultragenijaus... O
paskiau dejuoti dėl nesėkmės (arba visai nesikirti premijos). Tad
tikrai geriausia nekimšti visko būtinai vienon knygon, ir skaityto-
jui būtų įdomiau -- lengviau aprepti ne masivi epopėja, o norma-
lus vieno kurio motyvo veikalai. Per Penketą metų būtų parašyta
visa eilė knygų, iš kurių, gal būtų, atsirastų ir tikrai vertingų. Tai
būtų ir tikslas pasiektas, ir mecenatams nuopelnas.

Lig 1972 m. galo toli -- nesunku konkurso taisykles prakti-
škiau pertvarkyti. O toks pasigerėtinais prasmingas užmojis verta vyk-
dyti ne bet kaip, tik -- gerai išsvarsčius iš visų pusių, įsigilinant į
visas aplinkybes.

VYTAUTAS MINIOTAS DEMAGOGAS IR PROVOKATORIUS (3)

Nors ir KGB rūsiuose dar buvo galima daužyti liaudies priešus, tačiau už nušovimą Maskva jau pradėjo reikalauti tikslios priežasties ir Vilniaus KGB nebuvoniekad tikri kada atvyks iš Maskvos KGB kontrolierius.

Iki 1953 metų, žiauriausiais Stalino - Berijos laikais, už gautus iš Vakarų kraštų laiškus ar siuntinius, tarybiniai piliečiai būdavo suimami, tardomi ir teisiami. Jiems būdavo primetama, kad jie esą tų valstybių šnipai. Už laišką jie paprastai gaudavo po 10 metų lagerio, už siuntinį iki 25 metų. Tik retais atvejais jiems būdavo pritaikoma mirties bausmė.

Po Stalino demaskavimo, po XX partijos suvažiavimo, visi Tarybų Sąjungos piliečiai pasijuto laisviau. Jie nebebijojo rašyti laiškus ir užsieni nebebijojo ir gauti siuntinių. Taigi prasidėjo daugiau ar mažiau normalus susirašinėjimas su užsienyje esančiomis giminėmis, prasidėjo ir įvairiomis progomis siuntimas siuntinėlių. Vienu žodžiu, atrodė, kad ir Tarybų Sąjungos Rysų skyrius pradėjo atlikinėti tiesioginę pašto paskirtį.

Tačiau okupuotos Lietuvos KGB darbuotojams tas labai nepatiko, jie niekaip negalėjo užmiršti tų laikų, kuomet už laiškus ar siuntinius jie turėjo teisę pritaikyti, dargi, aukščiausiąją bausmę -- sušaudymą. Juk Vilniaus KGB aparate darbuotojai liko tie patys!

Kadangi Lietuvoje tais metais partizaninis judėjimas jau buvo numalšintas, nebebuvo jokių priešrevoliucinių organizacijų, nebebuvo ir liaudies priešų. Ir KGB dar-

VYTAUTAS SVILAS

V. Vokietija

buotojai pajuto, kad jie gali tapti nebereikalingi, gali vieną dieną būti atleisti iš darbo, mažinant etatus!

Šių priežasčių paskatinti Vilniaus KGB darbuotojai, kartu su Miniota, nutarė, kad norint pratęsti savo lengvą egzistavimą KGB organuose, turi semtis idėjų iš buvusio viršininko Berijos!

Aišku, tos idėjos neturi prieštarauti XX komunistų partijos suvažiavimui! Taigi mūsų išradingasis Miniotas ir pradėjo "gaminti" liaudies priešus ne iš tų, kurie nepristatė duoklių ar nepavaišino samagonu, bet iš tų, kurie pradėjo gauti siuntinius iš Jungtinių Amerikos Valstijų! Jis sugebėjo tuos žmones, kurie gaudavo siuntinius apšaukti liaudies priešais. Jis negalėjo, aišku, jų už siuntinių gavimą tremti ir apiforminti medžiagą 25 metams katorginių darbų, tačiau juos galima buvo išmesti iš darbo, iš buto, iš partijos. Vienu žodžiu, imtis smulkių, vietinės reikšmės represijų!

Neturėdamas jokios inkriminuojančios medžiagos, išskyrus tik siuntinių gavimą, Miniotas sugebėjo apkaltinti tūkstančius žmonių veikiant prieš Tarybų Sąjungą. Palaižūnas ir karjeristas Miniotas sugebėjo su Vilniaus KGB palaiminimu žaisti likimu žmonių.

Tikrąją laisvę savo veiklai Miniotas pajuto 1958 metais po to, kai Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris pasirašė Maskvoje sutartį su Tarybų Sąjunga. Toje sutartyje, tarp kitų, buvo ir punktas dėl buvusių Vokietijos piliečių repatri-

acijos į Vakarų Vokietiją. Čia Miniotas sugebėjo įtikinti savo berijinius viršininkus, kad iš to galima priskaldyti ant jų vežimą liaudies priešų! Sabotuodamas šią tarptautinį susitarimą, Miniotas pradėjo trukdyti šios sutarties įvykdymui. Miniotas važinėjo 10 metų po visą Lietuvą ir sabotavo sutarties įvykdymą. Retas kuris užpildęs anketas išvažiavimui į Vakarų Vokietiją nebuvo Minioto aplankytas! Retas kuris nebuvo jo terorizuotas! Retas kuris nebuvo aprašomas Vilniaus "Tiesoje"! Taipogi ir retas iš Minioto aplankytųjų, kuris neprisipažino padaręs klaidos!

"ATVIRŲJŲ LAIŠKŲ SPECIALISTAS"

Norėdamas svetimomis rankomis pateisinti savo darbo veiklą ir gauti už eilutes "Tiesos" redakcijoj, Miniotas gerai išstudijavo atvirus laiškus, prisipažinimus, tardymo protokolus. Ježovo, Berijos, laikais tie atvirieji laišukai labai įėjo į tarybinio teisingumo praktiką. Rašė tuos laiškus visi sumintieji, nuteistieji ir tuose laiškuose jie išpažindavo padarę klaidas, prašydavo arba pasigailėjimo, arba patys prašydavo juos nuteisti, kad laigeriuose jie turėtų galimybes apsvarstyti savo padarytas klaidas ir prižadėdavo išėjus iš kalėjimo vietas tapti tikrais tarybiniais žmonėmis. Rašė tuos laiškus, dargi, nuteistieji sušaudymui! Jie, paprastai, prašydavo pasigailėjimo, palikti jiems gyvybę.

Labai gražiai šių žmonių psichologiją aprašė Nobelio premijos laureatas Aleksandras Solže-

nicinas:

"Tokia jau žmogaus prigimtis ir tuom visais laikais gerai naudojosi visi diktatoriai: kol žmogus dar tikisi demaskuoti neteisę, arba savo mirtimi išgelbėti kitus -- pas jį dar rusena viltis, jis dar tikisi išsėmingą pabaigą, jis dar kabinaisi į menką likutį gėrio, -- dėl to jis ir tylus, paklusnus. Kuomet jis, tačiau, jau suimtas, pažemintas, kuomet jam jau nebėra ko beprarasti, jis pajėgus įvykdyti heroiškus veiksmus -- ir tik akmeninės vienuotės sienos gali sutramdyti jo įnirsimą. O paskelbtas nuosprendis padaro jį abejungu visuose žemiškuose reikaluose.

Tačiau žmonių nelaimėje ir laimei KGB darbuotojų, žmogus yra taip sutvertas, kad jis kol gyvas, visuomet yragalimybė iš jo kánors atimti. Dargi kaliniai nuteisti sušaudymui ir turėdami tik kelias valandas teisę kvėpuoti žemės oru, praradę viską, praradę šeimą, praradę turą, praradę teisę gerėtis dangumi -- tačiau ir iš jų gali ma atimti šiltą sriubą, įmesti į šlapį karcerį, mušti pagaliais ir šitos smulkios, paskutinės jo gyvenime bausmės jam lygiai taip pat yra skaudžios, jis lygiai taip pat skaudžiai jas pergyvena, kaip kad ir ankstesnes. Ir kad išsivaduoti iš šių paskutiniųjų jo gyvenime kankinimų, žmogus sutinka išpildyti bet kokius kalėjimo administracijos reikalavimus: rašo atvirus laiškus, prisipažįsta už nepadarytus nusikaltimus, prašo pasigailėjimo, -- lėtai praranda visas žmogiškąsias savybes".

Šią prigimtąją žmogaus silpnę naudodamasis Miniotas ir privertė tūkstančius žmonių rašyti tuos atvirus laiškus! Ir žmonės, Minioto diktuojami, rašė: kad atsiska išvažiuoti į Vokietiją, kad atsiskaito priimti siuntinius, prisipažįsta kaltais leninizmo idėjomis. Rašydami ir pasirašydami šiuos Minioto diktuojamus laiškus, kiekvienas dar tikėjosi neprarasti darbo, neprarasti buto, neprarasti to, kas žmogui yra brangiau sia -- šeimos! Žmonės dar kabindavosi už to šiaudelio, kuris skėstam čiajam yra vienintelė viltis.

Tačiau rašė tuos laiškus skaudžiai apsišvylė! Kaip nebuvo pasigailėtas nei vienas iš tų nuteistų mirtininkų, taip nebuvo pasigailėtas nei vienas iš tų, kuriuos Miniotas privertė rašyti tuos atvirus laiškus. Dar prieš do Miniotas juos aprašė "Tiesoje" kaip kokius šliužus! Jie nukentėjo daugiau, kaip tie, kurie kategoriškai atsisakė rašyti tuos laiškus!

Jeigu kas iš skaitytojų atkreipė dėmesį į visus tuos atvirus laiškus paskelbtus "Tiesoje", tas iš karto pastebėjo, kad tų laiškų turinys yra toks pats. Sakinių formulavimas labai neturtingas, kiekviename laiške pasikartoja vieni ir tie patys išsireiškimai: "kas jums davė tokią teisę", "kas jūsų prašė ponai", "suprask mane

J. GRAUDA

Apie dėles

Kas nežino, kad dėlė yra atgyvena medicinoje. Būdavo žinovė bobutė, išsima iš bonkutės tą siurbėlę, išsiurbdina ją prie savo aukos sprando. Siurbėlė čiulpia kraują ir apmažina kraujo spūdį. Žmogus gi, nusimažinęs kraujo išpūdį toliau gyvena savo artimųjų džiaugsmui.

Vėliau atsirado vaistai, kurių sudėtingos chemiškos formulės išstūmė iš medicinos pasaulio žinoves bobutes ir jų dėles...

Tačiau, nereikia riesti nosies. Dėlės dar nedingo iš mediciniskų akiračių! Dėlių paklausa labai plati tarybinėje mūsų tėvynėje.

Dalia Zapkuvienė tyrė tą reiškinį. Ir Dalia rašo apie dėles -- be dėlių neišsiversi, jeigu reikia nutraukti žmogui blogą kraują. Dalia net įrodo, kad dėlė nėra medicinos atgyvena, bet medicinos atrama!

Mums teko kreiptis tuo reikalu į kompetentingus asmenis. Tas asmuo pasitaikė sarkastiškas, mėgstą patraukti per dantį ir, gal būt, atokiau sustojęs nuo medicinos, tačiau ir jo nuomonę verta išgirsti, nes tas asmuo gyvena tarybinėje tėvynėje.

Mes paklausėme:

-- Kokią funkciją darbo liaudies buitėje turi dėlių problema?

Jis atsakė:

-- Visur ta problema gyva ir aktuali.

-- Reiškia tarybinė buitį noriai priima dėles?

-- Ne visai. Kaip žinote jausmas gana nesmagus, kada užrioglinama dėlė ant sprando ir junti, kad tas kirminas siurbia tavo kraują.

-- Jeigu tas siurbimo procesas jau toks nemalonas, -- mes pasakėme, -- kodėl nenaudojate kito būdo?

-- Kad dėlių naudojimas užgirtas režimo ir apsaugotas, mums tenka su tuo sutikti, -- buvo atsakymas.

-- Mums teko susipažinti su Dalios Zapkuvienės referatu apie "gyvą medikamentą", -- mes pasakėme, -- Maskva netgi giria dėlių kultivavimą. Maskva nori įsteigti biofabriką, kur veis dėles.

-- Kad iš Maskvos gi ir yra dėlių kultūra, -- nustebo bendrakalbis. -- Prie Maskvos dėlių prisideda dėlės iš lietuviškų liūnų; taip ir liejasi mūsų kraujas. Prie ko čia medicina?

-- Mes kalbame apie liaudies mediciną, -- pasakėme žmogui iš anapus, -- mes kalbame apie dėles, kurios numažina kraujo spūdį.

-- Jūs kalbate apie mediciną?

-- Taip, mes kalbame apie gėlių vandenų kirmą, mintantį krauju gyvių ir kurių kūną jis išsiurbia. Mes kalbame apie kirmą siurbėlę. Tos siurbėlės lotyniškas pavadinimas: hirudo medicinalis.

-- Atsiprašau, atsiprašau, -- sumišo mūsų bendrakalbis, -- aš išsileidau į aleogriskus palyginimus, manydamas kad jūs kalbate apie hirudo sovieticus. Kraujo spūdžiui numažinti mums nereikia hirudo medicinalis, pas mus su kaupu pilna hirudo sovieticus.

Temos mūsų susikirto ir pasikalbėjimas suiro.

teisingai", "man padarė tokią gėdą", "Gyvenimo lygis kiekvienais metais vis kyla", "jokie siuntiniai ir pagalba man nereikalingi", "jokių siuntinių nepageldauju" ir t. t. Taip kaip vienas į kitą panašūs visi tie Minioto atspausdinti berijiniai protokolai, taip visi panašūs ir jo tie atvirieji laišukai. Visi išėję iš po tos pačios plunksnos, visi išėję iš tos pačios mokyklos!

(Bus daugiau)

• Emilija Čekienė, KAD JI BUTŲ GYVA. Išleido Vilties leidykla. Aplankas ir vinjetės puslapiuose -- Pauliaus Jurkaus. Leidinys iliustruotas ir nuotraukomis. 420 psl. Kaina -- 5 dol. Gaunama Dirvoje ir pas platintojus.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Ar mylimas žmogus yra toli?

Tolimos distancijos paskambinimas telefonu gali greitai panaikinti atstumą! Jūs neprarandate brangių minučių suartėjimui, jeigu pats išsuksite reikalingą numerį.

Ir tai yra lengviau, negu galėtumėte pagalvoti.

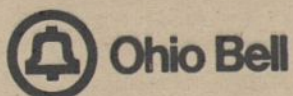
Išsukit skaičių 1.

Po to Area Code numerį, jei jis kitas negu jūsų.

Ir telefono numerį.

Ar esate neįžtikrintas Area Code numeriu kituose miestuose ir smulkesne informacija? Tokiu atveju telefono abonentų knygoje pirmoje dalyje rasite visas detales.

Turėkite malonų pasimatymą!

Ohio Bell

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO -- GRAZIOJE LIETUVISKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ JAU ATIDARYTA
IR PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

AUTOMOBILIO KATASTROFOJE ŽUVO RAŠYTOJAS JUOZAS TININIS NEKRALOGO VIETOJE

Rugpiūčio 2 dieną rašytojas Juozas Tininis, kartu su p. Strikaitiene, automobiliu išvyko aplankyti garsią Hearsto muziejinę pilį, kuri yra apie 160 mylių nuo Los Angeles. Automobilį vairavo J. Tininis. Prie San Louis Obispo miestelio įvyko Tininio vairuojamo ir kito automobilio susidūrimas (galva galvon -- head on). Katastrofos vietoje rašytojas buvo užmuštas, p. Strikaitienė sužeista. Kitame automobilyje važiuojančių asmenys sužeisti. Los Angeles lietuvių kolonija neteko savo vieno iš produktyviausių narių. Lietuvių literatūra neteko rašytojo, kuris, juo aktyviau, pradėjo kūrybingai reikštis kaip tik prieš savo tragišką gyvenimo pabaigą.

Juozas Tininis gimė 1911 metais Rokiškio apskr. Panemunėlio valsč. Reizgynės vienoje sėdyje. Savo pašaukimą jis logiškai vykdė. Jis studijavo klasikinių kalbų filologiją Vytauto Didžiojo universitete, kurį baigė 1935 metais. Gilino studijas Nancy ir Tuvingeno universitetuose. Taip pat studijavo kitas mokslines disciplinas Los Angeles City kolegijoje ir Vienos universitete, kur parašė disertaciją daktaratui.

Lietuvoje mokytojo Joniško gimnazijoje. Tremties metus praleido Tubingene. 1949 emigravo Australijon. Nuo 1954 metų išsikūrė Los Angeles mieste.

Nuo VDU laiku artimas Šatrijos meno draugijai, Australijoje jis buvo aktyvus Plunksnos klubo, o Los Angeles -- Dailių Menų klube. Los Angeles, U.C.L.A. universitete dėstė klasikinę kalbą; lietuvių kalbos katedroje sekmingai būrė lietuvių studentus.

Los Angeles mieste, ypač pirmoje apsigyvenimo dekaadoje, Tininis tapo nepamainomu kultūros darbininku lietuvių kolonijoje. Jis buvo dažnas Kultūros klubo prelegentas ir šiaip kultūrinių renginių kalbėtojas.

A.A. Juozas Tininis

Periodikoje pasirodė nemažai jo rašinių kultūriniais ir filologiniais klausimais. Taip pat daug gabių ir turiningų knygų recenzijų. Būdamas nepaprastai taikaus būdo, pilna žodžio prasme inteligentas ir intelektualas, Tininis turėjo puikų poveikį aplinkai. Jis buvo mėgiamas, ir jis mėgo žmones. Lietuvių Dienos žurnale jis ėjo literatūros redaktoriaus pareigas.

Dar 1938 metais Lietuvoje išspausdinęs vertimą iš prancūzų kalbos, iki 1957, stropiai dirbęs periodikoje, neturėjo savo kūrybos knygos. 1957 metais pasirodė jo novelių rinkinys "Sužadėtinė". O šiais metais pasirodė net du jo kūriniai: romanas "Dailininko žmona" ir novelių rinkinys "Nuskandintas žiedas". Abi šios knygos sulaukė pritariančių recenzijų Dirvoje.

Puikus prancūzų literatūros žinovas, Tininis norėjo pasiekti sakinių išraiškos purizmo. Jis ilgai ir kantriai dirbo prie stilizacijos. Nemažai laiko praleido prie savo pirmojo romano. Kada beveik įkandinėdama vieną kitą pasirodė dvi jo knygos, aš jį sveikinau:

-- Pagaliau, kolega, atiduodi viešumai tai, kas ilgai buvo stilizuojama.

-- Mano svajonė, -- pasakė Tininis, -- buvo kruopštus darbas prie eilučių. Norėjau, kaip

Flaubert, ties eilute praleisti dieną. Bet toks metodas nemūsų skubiam gyvenimui.

Daug keliau Europoje, jis buvo ir Graikijoje. Jis man pasakojo, kad, jo numone, norėdamas parašyti kilnios temos romaną, antikiniai ryškų savo reljefu ir proporcijomis, rašytojas privalas lankytis Graikijoje.

-- Juk aš pajėgiau su sikalbėti su šios dienos graikais antikine graikų kalba, -- pridūrė jis, šypsodamasis jam būdingu staigios šypsenos spindžiu.

Novelės jis spausdino dar Lietuvoje -- Ateityje, Rytė ir Naujoje Romuvoje. Išeivijos eroje daug novelių išbarstė išeiviskoje spaudoje.

Be abejo Rašytojų draugija imsis iniciatyvos pavesti kam tinka, surinkti literatūrinį Tininio palikimą ir išleisti post mortem paskirai atspausčius, ar iš rankraščių, jo kūrybinius poreikius.

Liepos 31 dieną Tininis dalyvavo literatūros vakare, kurį surengė Santa Monikos lietuvių klubas. Šiame rengime Tininis skaitė novelę. Jo mėgiama antikinio folkloro daviniais visagalinčio parko, žmogaus likimo svėrėjos, jau varstė pirštuose jo gyvenimo siūlą, nusistatę perkirti jį už pusantros paros.

Tame vakare Tininis skaitė makabriško turio novelę. Tai buvo siužetas apie kortų lošėjus. Kortomis jie lošė kapuose. Staiga prie jų prisilino nepažįstamas, įsijungė į lošimą ir aplošė visus.

-- Kur tu dēsi tuos pinigų? -- paklausė prasilosę vyrai.

-- Aš skolingas už kapą ir atiduosiu pinigus bažnyčiai, -- atkirto nepažįstamasis lošėjas.

Kužda makabriška prielaida -- kaip neįmanoma laiku išpėti telepatiškos išvalgos iš savo likimą.

Jurgis Gliauda

Liepos 18 d. iškilmingai buvo atidengtas Lituonikos parke Beverly Shores, Ind. Lietuvos paminklas. Iškilnėse dalyvavo Indianos gubernatoriaus atstovas Ray Wagner. Meninę programą atliko Chicago "Grandies" šokėjai, vadovaujami Irenos Smielliauskiens. Nuotraukoje šokėjai išpildo programą, stebint gausiai publikai.

JAV IR KANADOS MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

Šią vasarą jau penktus metus renkasi studijoms į Dainavą JAV ir Kanados lietuviai mokytojai ir antrus metus drauge su abiejų kraštų jaunimu, norinčiu pagilinti savo lituanistines žinias.

Studijų savaitę prasižieda rugpiūčio 15 d., sekmadienį, 6 val. vakare prof. A. Salio paskaita "Kalbos kūryba ir sovietinės Lietuvoje". 8 val. vak. Šv. Mišios, laikomos kun. J. Vaišnio, S. J.

Pirmadienį, rugpiūčio 16 d., bus St. Barzduko paskaita "Lietuvių k. rašyba", prof. A. Klimo -- "Lietuvių kalba JAV universitetuose", prof. A. Salio -- "Tarpautiniai žodžiai lietuvių ir anglų kalboje (reikšmės ir tarimas)", prof. R. Šilbajorio -- "Lietuvių literatūra tarptautinės literatūros šviesoje".

Antradienį, rugpiūčio 17 d.: R. Černius skaito paskaitą "Lituanistinis mokymas jauno mokytojo akimis", prof. R. Šilbajoris -- "Lietuvių patriotinė literatūra Lietuvoje", prof. A. Salys -- "Žodžių derinimas ir valdymas sakinyje", St. Barzdukas -- "Lietuvių k. rašyba".

Trečiadienį, rugpiūčio 18 d.: J. Baublys -- "Lietuvos reljefinis žemėlapis", prof. A. Klimas -- "Lietuvių k. mokėjimas ir kitos kalbos" St. Barzdukas -- "Lietuvių k. kirčiavimas", J. Kavaliūnas -- "Lietuviškojo švietimo aktualijos".

Ketvirtadienį, rugpiūčio 19 d.: St. Barzdukas -- "Lietuvių k. kirčiavimas", prof. A. Salys -- "Didžiųjų raidžių rašymas tikriniuose pavadinimuose", A. Rinkūnas -- "Parodomoji pamoka su skaidrėmis ir kortelėmis", J. Mikaila ir J. Našliūnas -- "Ryšiai su Lietuva".

Penktadienį, rugpiūčio 20 d.: S. Jonynienė ir J. Plačas -- "Naujieji vadovėliai", prof. A. Salys -- Seminarinis pokalbis: "Mokykliniai kalbos klausimai", E. Šikš-

niūtė-Vadopalienė -- "Sportas ir lietuviybės išlaikymas", St. Barzdukas -- "Lietuvių k. kirčiavimas".

Šeštadienį, rugpiūčio 20 d.: St. Barzdukas -- "Priesaginių žodžių kirčiavimas", dr. H. Nagys -- "Lietuvio kova amžių bėgyje". Svarstybos: Lietuviškosios šeimos problemos". Moderatorius A. Rinkūnas. Referentai: D. Garbaliūnas, prof. A. Klimas, Br. Nainys, kun. J. Vaišnis, S. J., J. Vasiukevičius.

Sekmadienį, rugpiūčio 22 d., pamaldos ir studijų savaitės uždarymas.

Vienos paskaitos bendros visiems, kitos skiriamos mokytojams, o kitos jaunimui, tačiau visos vyksta atskiru laiku, nesikryžiuoja.

Studijų savaitės metu bus taip pat tautinių šokių kursai, vedami J. Matulaitienės ir G. Gobenės.

Kiekvieną rytą bus šv. Mišios, laikomos studijų savaitės kapeliono kun. J. Vaišnio, S. J.

Vakarais bus laisvi pokalbiai, literatūros vakaras, dainos, laužas. Literatūros vakare dalyvauja solistė p. Petrauskienė, aktoriai L. Barauskas, St. Kiełaitė, Kelečienė, J. Kelečius, muzikas St. Sližys. Laužas skiriamas laisvės kovotojams pagerbti.

Studijų savaitės programa rūpinasi JAV LB Švietimo taryba ir Kanados LB Švietimo komisija. Programos vadovas yra Br. Krokys (JAV), padėjėja A. Kuolienė (Kanada). Ūkinių reikalų tvarkytojas A. Krutulis (JAV). Stovyklos komendantas J. Mikšys (Kanada), Padėjėjas A. Markulis (JAV). JAV jaunimo į studijų savaitę verbavimu ir jo registracija rūpinasi JAV LB Centro valdybos vicepirminkas J. Gaila ir JAV LB Švietimo tarybos nariai A. Valaitytė ir J. Tamulis.

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSA

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiu įteikti data: 1971 metų rugsėjo 1 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš penkių asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS.

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo --

LAKE GEORGE, N.Y.

lietuvių SLYVYŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta -- ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys -- irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kriketas ir tt. Vakarais salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Salia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. 18 New York Thruway Exit 24, 1 Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmadi. laidoje.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824

Tel. (518) NH 4-5071

REZISTENCIJA

ROMANAS

R. SPALIS

• REZISTENCIJA. R. Spalis, Romanas. 430 psl. Išleido Viltis. Kaina \$6.00.

Su "Rezistencijos" romanu mums atsiskleidė toks rašytojas, kokio neturėjome lietuvių literatūroje nuo V. Pietario "Algimanto". Tik "Rezistencija" už "Algimantą" įdomesnė, nes vaizduoja mums artimesnę praeitį ir artimesnį lietuvių rūpesčius, kurie ne vienam yra tapę sunkiomis neišsprendžiamomis problemomis. (Dr. J. Grinius, Aidai Nr. 2, 1971).

MICHIGANO EŽERO PAKRANTĖJE

Kupina džiaugsmo, saulės ir ramumos vasaros diena skuba Michigano ežero krantais. Gintaro vasarvietėje, Union Pier, kalnelyje į ežero platybes žvelgdami apie nuskubėjusias dienas mąsto prof. Adomas Varnas, mūsų išmūšęs dailininkas. Vargu atspėsite jo mintį. Jis gal mąsto apie šio gyvenimo imantrumą, gal gėrįsi Kūrėjo gražiu gamtos kampeliu ir sieloje audžia būsimojo gamtovaizdžio veidą. O gal šis lietuvių tautos sūnus, išgyvenęs devyniasdešimt du ir trečiuosius ipusėjus, skuba mintimis įtolimą praeitį į savojo gyvenimo išgyvenimų gausą, vargus, nesekmes, laimėjimus, kūrybos žydėjimo metus. O šio tauraus vyro gyvenimo kelias dabintas rožėmis ir spygliais, karčia duona ir saldytas medum. Juk devynios dešimtys nuskubėjo, nusinešamos su savim ir šio brangaus lietuvių darbus, kūrybą, kova už būvį, pasiektus laimėjimus ir atiduotą didžiąją dalį savam kraštui, savajai gimtajai žemei.

Neseniai Lietuvių Foto Archyvo vedėjas tėv. Algimantas Kezys su filmavimo kamera vargino šį vyrą. Vargino die-

JURGIS JANUŠAITIS

nomis, kad jo gyvenimo bruožai, giliai įmintos pėdos išliktų amžiams lietuvių tautos kelyje. Jo

Muzikos kritikas Balys Chomskis mieliai dalinasi mintimis su vasarotojais, o šiuo atveju kalbasi su Dirvos bendradarbiu Jurgiu Janušaitiu apie būsimojo Dainų švenčių problemas.

kūryba nors dokumentiniuose filmuose teliudys, kad žemėje gyvena kūrėjas, kūręs gėriui ir grožiui.

Šalia jo pati ištikimiausioji gyvenimo palydovė Marija Varnienė, savo visą gražų amžių pašventusi mūsų tautos atžalynui ugdyti, taikant Montessori metodus. Ir šiandien štai, kai tik sumetame šiam kalnelyje po žodelį, Marija Varnienė sušvinta jaunatviška energija jos mintys krypsta į mū-

sų priešmokyklinio amžiaus jaunimą, mažuosius vaikučius. Tarytum pačias giliausias širdies versmes ji atveria aniems pipiriukams, kad

jų gyvenimas būtų patys laimingiausias. Ji pedagogė, ji širdies žmogus, savo darbais ir pavyzdžiu išugdžiusi nemažą taurių intelektualų.

Prof. Adomas Varnas ir pedagogė Marija Varnienė ir šiandien gėrįsi vasaros grožiu, drauge rankoje laikydami knygą, laikraštį, užrašus.

-- Dar norėčiau atiduoti duklę Lietuvai -- kalba prof. Adomas Varnas, planuodamas vertingų kūrinių kūrybą. -- O mano visos viltys, kad mūsų mažieji išaugtų gerais lietuvių tautos vaikais -- ramiu balsu ir viltimi guodžiasi Marija Varnienė. Aukščiausias lemia, kad juodu abu gyvi, judrūs, nuširdūs pokalbininkai, dalinasi praeities išgyvenimais ir duoda kryptį ateities darbams. Malonu sutikti tokius žmones.

O štai šimtamečių ažuolų pavėsyje, Gintaro vasarvietės krante pokalbin susėdę du profesorai: Antanas Rukuiža -- mūsų išmūšęs miškininkas ir Dr. Petras Jonikas -- vienas iš stipriųjų lituanistų.

Prof. Antanas Rukuiža aštuoniasdešimt ket-

virtuosius metelius beinaš turi puikią atmintį tačiau prieš keletą metų neteko regėjimo. Tad ji per gyvenimą lydi jo ištikimoji žmona Sofija. Jo dienas pavairina jam garsiai skaitydama lietuviškus laikraščius, knygas, žurnalus, ypač jis domisi miškų literatūra.

Prof. A. Rukuiža pokalbiuose mus nuveda į tolimą praeitį, į eary valdymo laikus, kada Lietuva buvo tamsi ir juoda. Jis mus vedžioja po tolimosios Rusijos girias, miškus, neižengiamus plotus, pasakoja, kaip juos administravo, valdė. Jis mus sugrąžina į neprikli. Lietuvos kūrmosi laikotarpį, sunkumus, kaip buvo organizuojama Lietuvos miškų administracija, kurioje ir prof. A. Rukuiža ilgus metus dirbo. Jo pasakojimo galėtum klausytis ir klausytis. Stebiesi jo atmintimi, objektyvumu. Ir kai visa suglaudi, tik tada suprasti gali, kiek mūsų prisikeliančiai Lietuvai yra atidavę savo širdies, darbo ir sveikatos žmonės, jų tarpe ir mūsų mielas ilgaamžininkas, miškininkas prof. Antanas Rukuiža.

Čia daugelį metų sutinkame ir mūsų išmūšęs lituanistą dr. prof. Petrą Joniką. Tai maloni asmenybė, nepasižyminti nei išdidumu nei savo profesijos išskirtinumu. Jis paprastutis, su kiekvienu ras kalbą, pasidalins mūsų kultūrinio gyvenimo apraiškomis, neretai pareikšdamas ypač originalių minčių ir dėl pačios lietuviškosios veiklos.

Prof. dr. P. Jonikas vadovauja lituanistikos studijoms Chicagos universitete, kurias finansuoja Lietuvių Fondas. Prof. P. Jonikas ypač siejoja mūsų studijuojančio jaunimo nesidomėjimu lituanistikos studijomis. Jo manymu, čia ir lietuviškosios institucijos turėtų atkreipti rimtą dėmesį į tai, surasti būdų stipendijoms ir iškoti paskatos studijuojančio jaunimo tarpe.

Du profesorai -- Antanas Rukuiža ir dr. Petras Jonikas Gintaro vasarvietėje, Union Pier, kalbasi apie gyvybinius mūsų tautos reikalus -- gamtos turtus ir kalbą.

-- Mes dažnai paskes-tame mažuose reikaluose, didžiuosius užmiršdami, -- pabrėžia pokalbiuose, vertinant mūsų darbus, prof. dr. Jonikas.

Ir tai šimtaprocentinė tiesa. Kiek daug energijos išliejama savitarpio ginčams ir kiek mažai jos teskiriame didiesiems dalykams.

Pavakariais malonu po žodelį sumesti kultūrinio gyvenimo temomis ir su muzikos meno kritiku Baliu Chomskiu, kuris vis su knyga rankoje rankasi patį ramiausią kampelį. Balys Chomskis, bene prieš trejetą metų, kėlė labai sveikų ir originalių minčių ir Ketvirtosios Dainų šventės ruošimo klausimais. Deja, jo mintimis nebuvo, atrodo, pasinaudota. Ir šiandien jis į Dainų švenčių ateitį žiūri su nerimu ir pokalbiuose iškelia vertingų sumanymų. O kad šventės reikės reformuoti, atrodo, ir mūsų muzikai ima rimtai galvoti.

Skuba malonios vasaros dienos. Keičiamės pokalbiais, daugelis kultūrininkų ir čia gyvena mintimi, kad esame gyvi ne vien duona, bet ir kultūrinėmis vertybėmis.

Malonu pažymėti, kad pokalbių dažnai klauso-

si ir senesniosios kartos lietuviai Matas Šveikauskas, čia eilę metų praleidžias bėpilsiaudamas. Ir jis jau aštuoniasdešimt ketvirtuosius bebaigiąs. Sakosi per bulviakasi švėsiąs gimtadienį. Jis pasakoja apie nuskubėjusias amžius ir kaip išliko toks žvalus, malonus ir sveikas.

-- Nugerdavau, bet su saiku. Dirbau visą amžių, bet su saiku. Mėgau linksma gyvenimą. Mėgau ir moterų draugystę. Ir dabar prieš pietus išlenkiu gero gėrimėlio taurelę. Reikia viską daryti, tik su saiku, ir būsime sveikučiai -- juokaudamas pasakoja šis malonus senosios kartos lietuvis savo ilgo amžiaus paslaptis.

Ir taip baigiasi diena. Berėgint saulutę nusiriti, ten toliuose, už horizonto, ramiame ežero veide palikdamas aukštinį taką ir mielus vasarotojus...

• Kanados Lietuvių Diena ir antras Kanados Jaunimo Kongresas įvyksta spalio 8, 9, 10 ir 11 d.d. St. Catharines, Ont.

Jaunimo kongreso vadovas Gediminas Breichmanas, Lietuvių Dienos komiteto vadovas Juozas Šarapnickas.

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RUTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

"A Div. of GENESCO The Apparel Co."

- Permanent Plant Work—Days 7:30 to 4
- With Large Men's Clothing Manufacturer—Many As a Result of Our RAPID GROWTH—Which Offers...
- HIGH Piece RATES — Excellent EARNINGS
- OUTSTANDING BENEFITS, incl. 3 Weeks Paid VACATION
- Paid HOSPITALIZATION — Holidays — Life Insurance
- Retirement Program — CREDIT ASSOC. — Stock Plans
- CONVENIENT — 1/2 Block from bus — off street parking
- AIR CONDITIONED — Piped Music — 31 Yrs. in same location

HAND & MACHINE SEWING OPERATORS

EXPERIENCED & TRAINEES

To Apply Call 433-7531 Ext. 316
For Immediate Appointment
or FILL IN THE COUPON BELOW & MAIL IT TODAY

PHOENIX CLOTHES

Mrs. S. J. Eck, Employment Director
RACE AND COURT STS., ALLENTOWN, PA. 18101

I Am Interested In A Full Time Yr. Round Position.
PLEASE V The Following If
☐ Experienced or ☐ Trainee
☐ Arrange Appointment ☐ Send Application

Name _____
Address _____
Phone No. _____

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIK

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO NEOLITUANŲ POBŪVIS

Ateinantį šeštadienį, rugpiūčio 14 d., dr. J. Mauraiko sodyboje įvyks Clevelando neolituonų pobūvis, kuriame dalyvaus iš Chicago atvykę LST Korp! Neolithuania vyr. valdybos nariai. Clevelande gyvenantieji neolituonai kviečiami pobūvyje dalyvauti. Pobūvio pradžia 2 val. p. p.

• **Aleksas Laikūnas**, Vilniaus Draugijos valdybos pirmininkas, ir ponis, išskrido 3 savaitės atostogų į Kaliforniją, pas dukrą ir ženitą, Jūratę ir Vytautą Koklius.

• **Lithuanian Village** bendrovės akcininkų susirinkimas, Lietuvių Salės sudegus, įvyks šv. Jurgio parapijos salėje rugpiūčio 22 d., 12 val. Bus renkami keli nauji bendrovės direktoriai. Be to, bus padaryti svarbūs pranešimai.

• **Lietuvos Vyčių Senorių** grupė turės savo gegužinę sekmadienį, rugpiūčio 15 d., Gaižūčių namų sodyboje, 20230 Miller Avenue. Pradžią 2 val. po pietų. Pelną seniorai numatę skirti naujos Lietuvių Salės ir Namų statybai. Kviečia svečius dalyvauti.

• **Lietuvių Moterų Sąjunga** suvažiuojamas įvyks Cicero, Illinois, rugp. 16-19 d.d. Iš Clevelando 26-to skyriaus delegatės važiuoja Julė Salasevičienė ir Ida Jakubas. Ta Sąjunga yra ankstyvesnės išeivijos katalikų moterų organizacija.

• **Jurgis Malskis**, Lithuanian Village, Inc., valdybos narys, atostogavęs su žmona Michigan valstijoje, kilus lietuvių salės gaisrui, grįžęs į Clevelandą, dar vienai savaitei atostogų išvažiavo aplankyti draugus ir pažįstamus Pensilvanijoje.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIŪČIO 15 D. sekmadienį Lietuvių Budžių plaukiojimo diena.

RUGPIŪČIO 22 D. SLA 136 kuopos gegužinė.

RUGSEJO 25 D. Tradicinis Dirvos vakaras.

SPALIO 2 D. Clevelando Ateitininkų koncertas.

SPALIO 9 D. Trečiasis abiturientų pristatymas rudens bailliui.

SPALIO 23 D. Grandinėls balius šv. Jurgio parapijos salėje.

SUKURĖ LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ

Praeitą šeštadienį Clevelande susituokė Vitalija Mekešaitė ir Raimundas Benediktas Butkus. Abu jaunieji yra veiklūs lietuvių jaunimo tarpe. Jaunoji yra baigusi Clevelando valstybinį universitetą ir priklausė Grandinėls tautinių šokių grupei, o jaunasis yra baigęs Ohio valst. universitetą ir priklausė Čiurlionio ansamblui bei Clevelando vyrų orkestrui.

R. Butkus, kuris Union Savings banke eina atsakingas pareigas, buvo paskirtas neseniai atsidariusio Euclide banko skyriaus vedėju.

PARAMA DIRVAI

1970-1971 mokslo metų Pedagoginių liuanistikos kursų klausytojos Nijolė Balčiūnienė, Rita Balytė, Daiva Bielinytė, Vida Čyvaite, Aldona Kavaliūnaitė, Dalia Kavaliūnaitė, Stasė Kazlauskienė ir Danutė Sušinskaitė, įvertindamos spaudos reikšmę kultūriniam mūsų gyvenimui, atsiuntė Dirvai \$36.57, drauge dėkodamos už kursams parodytą nuoširdumą.

Dirva už atsiųstą auką nuoširdžiai dėkoja.

MIRĖ

Praeitą penktadienį mirė Juozas Dumberas, sulaukęs 81 m. amžiaus. Velionis buvo Dirvos skaitytojas ir rėmėjas nuo senų laikų. Velionies našlei ir artimiesiems reikiame užuojautą.

RESPUBLIKONŲ KLUBAS VAIŠINO CHORISTUS

Šių metų pradžioje paaiškėjus, kad Čiurlionio Ansamblio išvyks gastro lėms į Pietų Ameriką kai Chicagoje bus Dainų šventė, keletui clevelandiečių parūpo, kad Clevelando lietuvių kolo nija neliktų be savo reprezentacijos Dainų šventėje. Muzikas Pranas Ambrazas pasitarė su kitais sudaryti chorą iš esamų ir buvusių chorių -- ir tas pavyko. Prisidėjo talkon muz. Julius Kazėnas ir muz. Genovaitė Karsokienė ir ėmė ruošti chorui dainininkus.

Pavyko gražiai -- choras iš 30 asmenų nuvažiavo ir liepos 4 dieną Dainų šventės programoje Clevelandas buvo atstovaujamas. Tuo nesibaigė.

Liepos 18 d. atėjo metinė Kultūrinių Darželių "Vieno Pasaulio Dienos" šventė. Lietuviai kasmet programos išpildyme ką nors turėjo. Šią vasarą Lietuvių Darželio valdy-

bai vienatinė išėitis buvo tas choras.

Liet. Kultūrinio Darželio Sąjungos vicepirmininkė Rita Premeneckienė pakvietė tą dieną lietuvių dalį programoje išpildyti. Choras noriai pasitarnavo.

Po viso to, jau kaip Lietuvių Respublikonų Klubo pirmininkė, p. Rita Premeneckienė, rengdama savo sodyboje Klubo gegužinę praeitą sekmadienį, rugp. 1 d., pakvietė į gegužinę tą chorą pabendraavimui, pasivašininimui, išreikškimui choristams padėkos už jų gerus norus.

Greta vaišių, dalyviai girdėjo vėl choro dainas, kalbų ir muzikos. Pirmininkė savo kalboje paskaitė laišką nuo Prezidento Nixono sąryšyje su Pavergtųjų Tautų Savaitės. Toliau kalbėjo p. Budrienė, Genovaitė Karsokienė ir Darželio pirmininkas K.S. Karpius.

Vėliau atvykęs Julius Kazėnas su trimis akordeonistais palinksmo dalyvių lietuviškomis melodijomis, pagrojo suktinį ir daugiau. Tada graži diena praėjo linksmoje nuotaikoje.

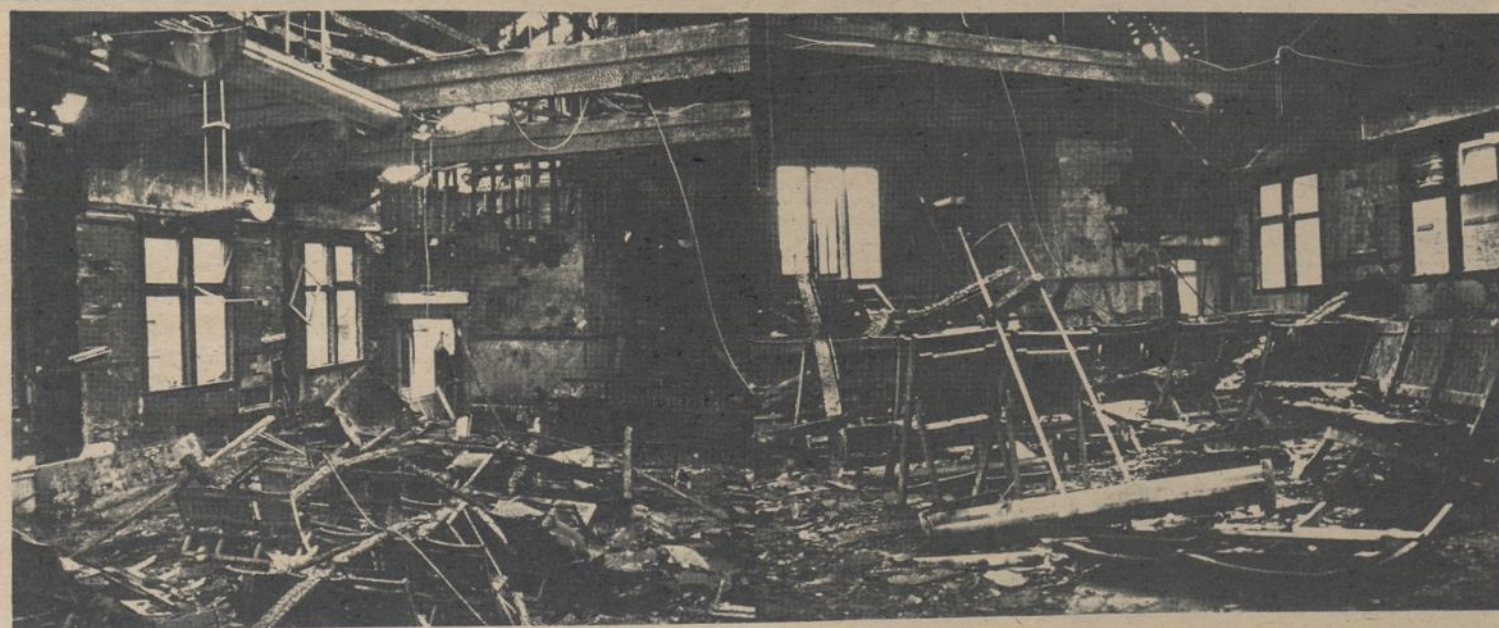
(k)

SLA 14 KUOPOS VEIKLA

SLA 14-ta kuopa turėjo savo gegužinę ir susirinkimą šeštadienį, liepos 31 d., savo finansų sekretoriaus Povilo Šukio kieme. Dalyvavo apie 20 narių. Nejaugus vaizdas žinant, kad ta kuopa tarp didžiausių, turigė roka virš 200 narių, tačiau dalyvavo tie kurie dar pajėgūs, gali ir automobiliais atvažiuoti. Kiti jau senyvo amžiaus, susirinkimuose dalyvauti negali, vienaip ar kitaip sumoka savo duokles ir tuo tenkinasi.

Tarp kitų reikalų, kuopos pirmininkas Vytautas Braziulis supažindino narius su rengiama iškilme paminėjimui 14-tos kuopos 70 metų gyvimo sukakties. Tai iškilė bus Čiurlionio Ansamblio namuose, Clevelande, spalio 31 d. Su kuopos sukaktimi įvyks ir platesnis suvažiuojamas.

(kk)

VIRŠUJE: Taip atrodo sudegęs Lietuvių Salės Clevelande vidus.

SEKMADIENIS RŪTOS VILOJE

Saulėtą sekmadienio popietę, t.y. liepos 25 d. jauki Vila Rūta pavėsingoj žalumoj priglaudė būrį clevelandiečių. Taip ponios Veronikos Nagevičienės svečiai - bičiuliai, kurie beveik kas vasarą čia susirenka pakviesti mielos visad besisypsiančios šeimininkės pasisvečiuoti, lietuviška aplinka pakvėpuoti, bei pasivašinti.

Ir ištikrųjų, kaip šeimininkė, taip ir visa aplinka čia taip miela, jauki ir lietuviška. Čia prie tviskančio Pymatuning ežero žalumynuose pasikendusi Vila Rūta, tik įsukus į keletą vedantį į Vilą iš kart jauti kažką širdžiai artima, sava. Čia gražiai išrikuotos eglaitės lyg budriojo sargyboje stovėdamos kiekvieną pasitinka, o už jų ir jurginai ir rūtelės ir kitos lietuviškojo darželio gėlytės gerą prielaidą tarpsta ir įvairiaspalviais žiedais džiugina kiekvieną akį. Pati Vila Rūta savo šviesia išore skoningai įsijungia į visą spalvingą vasaros aplinką.

Štai ir pati p. V. Nagevičienė, kuri kiekvieną atvykusį su džiaugsmu veide pasitinka ir pasisveikina. Tokioj džiaugsmo spinduliuojančioj nuotaikoj čia visi atrodo tokie artimi ir malonūs. Užsimezga kalbos ir juokavimai ir visi atrodo lyg esame viena didelė šeima.

Po pavėsingais medžiais čia kiekvienas sau suranda tinkamą vietą prie gražiai padengtų stalų. Gausiai prigamtinai skanėstais mieloji šeimininkė ragina kiekvieną vašintis ir jaustis patogiai. Tad vašininomės gardžiai ir sočiai.

Štai ir staigmena. Vašins išpusėjus, šeimininkė pasirodo su gražiu lietuvišku tortu ir visiems praneša, jog esame šv. Onos išvakarėse. O savo tarpe turime dvi ponias Onas, tai būtent p. Oną Mikulskienę ir p. Oną Pautiemą.

niene. Ši nepaprastą pranešimą, žinoma, palydi ovacijos ir griausmingas ilgiausių metų nuaidi. P. Ona Mikulskienė sužadinta tokia staigmena gražiai padėkoja už sveikinimą ir primena, kad būdama P. Amerikoj su Čiurlionio Ansambliu birutininkų, jaukios šeimos neužmiršo ir prisiminimui atvežusi orchidėjos žiedo sagti, kurią ilgametei, birutininkų pirmininkei p. V. Nagevičienei prisiėgė. Po to, varduvininkės visus vašino varduvių tortu ir jaukioj nuotaikoj sekmadienio popietę slinko iki saulės laidos.

Taip pat svečių tarpe turėjome ir kitataučių. Tai p. V. Nagevičienės artimi pažįstami amerikoniai. Jie taip pat jaukiai įsijungė į bendrą kompaniją ir lietuvišku draugiškumu ir vašingumu buvo tiesiog nustebinti. Jei kas buvo jiems nesuprantama, kaip pav. Onų vardinės, tai p. B. Bogutaitė-Matulionienė jiems angliškai paaiškino.

Be svečių šioje popietėje dalyvavo ir Vilos Rūtos vasarotojai. Iš ku-

rių pažįstama Dirvoj dirbanti p. Z. Juozapaitienė su vyru ir dukrele Kristina. Jie nepaprastai džiaugėsi šia vieta teikiančia tikrą poilsį ir ramybę.

Svečių tarpe turėjome ir kun. J. Kidyką iš Brazilijos (Sao Paulo). Kun. J. Kidykas jau virš mėnesi vieši Clevelande su tikslu išmokyti kanklių muzikos pas p. O. Mikulskienę. Mat ši meną jis numatęs puoselėti Brazilijos lietuvių jaunimo tarpe.

Jauniausia iš svečių buvo p. B.M. Matulionis (Akrono) dukrelė Indrė, kuri ypatingai atkreipė visų dėmesį savo taisyklinga ir turtiną žodžiais lietuvių kalba.

Nors jauki ir malonu buvo viesėti Vilos Rūtos ir p. V. Nagevičienės mieloj aplinkoj, tačiau paskutiniams saulutės spinduliams persiskverbiant per medžių tankmę pradėjome skirstytis į namus.

Ši nepaprasta sekmadienio popietė ilgai paliks svečių atmintį. Gili padėka Vilos Rūtos mielai savininkei p. V. Nagevičienei. (ss)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinias apie keliones paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Stefonas Nasvytis su a.a. Juzefa Nasvytiene prieš jos mirtį. Šiemet sueina 3 metai nuo jos mirties ir ta proga rugpiūčio 14 d. 8 v. ryto jos atminimui bus atlaikytos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje gedulingos pamaldos.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Inž. Juozas Butkus, atostogaudamas Venezueloje, aplankė savo seną kolegą Korp! Neo-Lithuania filisterį Kazimierą Nausėdą, kuris daug sielojasi tautininkų spaudos egzistavimu ir jos ateitimi, prašydamas perduoti nuoširdžiausius linkėjimus šią vasarą į suvažiavimą susirenkantiems neolituonams. Prie šių linkėjimų prisidėjo ir ten gyvenęs filisteris Mečys Balutavičius. Abi filisteriai yra gražiai įsikūrę Venezueloje. Nuotraukoje J. Butkus ir K. Nausėda Caracas Sheraton viešbutyje.

• Dirvos novelės konkursui Ugnis atsiuntė dvi noveles "Šešėlis" ir "Bausmė".

Primename, kad šiais metais premija yra 500 dol. ir galutinas terminas rankraščiams atsiųsti — 1971 m. rugsėjo 1 d. (žiūr. at-

skirai spausdinamas konkurso taisyklės).

Konkurso jury komisiją sudaro:

Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas poetas dr. Leonardas Andriekus, OFM — komisijos pirmininkas ir nariai rašytojai

Paulius Jurkus, Pranas Naujokaitis, dr. Pranas Bagdas ir Dirvos redakcijos narė Emilija Čekienė.

Premijos 500 dol. mectatas — Simas Kašėlonis.

• Mokytojų ir jaunimo savaitė vyks Dainavoje, rugpiūčio 15-22 dienomis. Autobusas iš Chicagos į Dainavą išvyksta rugpiūčio 15 d., sekmadienį, 8 val. 30 min. ryto nuo Jaunimo Centro. Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis į J. Tamulį, tel. (312) 925-4076.

• Kazys Ališauskas praneša, kad knygos "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės" I tomo išleidimas susitrukdė dėl spaustuvės apsikrovimo darbais. Šiuo laiku knyga baigiama spausdinti ir išeis už 2-3 mėnesių.

MIRĖ JURGIS BIELIŪNAS

Rugsėjo 5 d. Salzburge, Austrijoje, mirė Jurgis Bieliūnas, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės steigėjas ir ilgametis jos pirmininkas. Jo iniciatyva ir parama neseniai Pietų Amerikoje koncertavo Čiurlionio ansamblis. Nuo pat ansamblio įsikūrimo jis buvo jo gerbėjas ir rėmėjas.

A. A. Jurgis Bieliūnas su žmona buvo išvykę į Europą gydytis, deja, ligos pakirstas jėgas jau nebeatgavo.

Clevelande gyveno jo pusbrolis Vytautas Bieliūnas.

CHEMIJOS MAGISTRĖ ŽIVILĖ MODESTIENĖ

Živilė Keliuotytė-Modestienė birželio 20 d. gavo magistro laipsnį iš fizikinės chemijos. Prieš dvejus metus ji baigė chemiją ir Illinois universitete chemijos klasėje buvo profesoriaus asistente. Kol kas šios pareigos dar pasilieka, kartu ruošdamasi chemijos doktoratui.

Nors ir labai savo studijomis buvo užsiėmusi lietuviškam judėjimui Živilė visuomet rasdavo laiko, dalyvaudama įvairiose meninėse programose, reikšdamasi tiek muzikoje, tiek dailiajame žodyje, kurį nepaprastai gražiai ir gerai valdo lietuvių kalba.

Taip pat plačiai reiškiasi Korp! Neo-Lithuania veikloje, kartu dirbdama su savo vyru Algium, kuris šiuo metu yra Korporacijos pirmininkas. Džiugu, kada lietuvis

kyla ir gražiai reiškiasi mokslo srityse, o taip pat savo duoklę skiria lietuvių, rodydamas pavyzdį ir tuopačiu skatinimą dirbti švajai tautai.

* PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 4-5 dienomis, Darbo Dienos savaitę, New Yorke, Hotel Pierre. S-gos pirmininku yra dr. Vaclovas Paprockas.

* DELIJAI VALIUKĖ-NAITEI š.m. birželio 7 d. Brown Universitetas Providence, R.I. suteikė filosofijos daktaro laipsnį iš anglų kalbos literatūros.

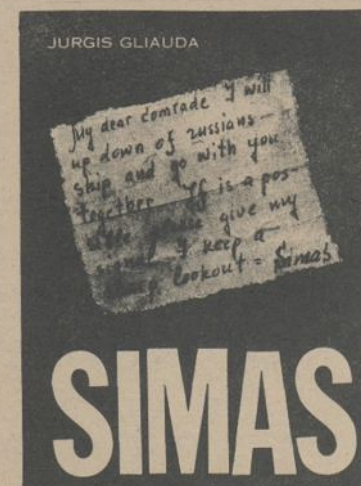
1970 m. spalio 16 d. ji apgynė dizertaciją (Shakespeare in translation: An Exercise in Comparative Poetics). Dizertacija buvo įvertinta labai gerai ir susilaukė ypatingo dėmesio ne tik anglų fakultete, bet ir lyginamosios literatūros fakultete. Delija Valiukėnaitė, naudodama Šekspyro dramas lietuviškuose vertimuose, išvystė naują priėjimą prie Šekspyro stilistinės analizės.

Delija Valiukėnaitė yra buvusi newyorkietė a.a. ekonomisto Jono ir Marijos Valiukėnų dukra, bakalauro laipsnį Cum Laude ir Phi Beta Kappa 1966 m. įsigijusi Hunter Kolegijoje New Yorke. Šiuo metu ji dėsto New Hampshire universitete, Plymouth State kolegijoje kaip asistentas profesorius.

• AMERIKOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS seimas bus rugpiūčio 25-26 d.d. pas Tėvus marijonus Marianapolyje, Thompson, Conn. Bus renkama Kunigų Vienybės naujoji centro valdyba, svarstomi aktuali klausimai.

• KAZIO BRADŪNO redaguota išeivijos lietuvių poezijos antologija jau renkama. Knygą įtraukta apie 60 autorių, pradedant Mykolu Vaitkum, Kleofu Jurgelioniu ir baigiant jau išeivijoje gimusia jauniausia poetu karta.

• Rašytoja Marija Aukštaitė, anksčiau gyvenusi Montrealyje, o dabar Toronte, š. m. liepos 18 d. sulaukė 75 metų amžiaus. Kanadon atvyko 1930. Dirbo lietuvių organizacijose, rūpinosi mokyklomis, kurį laiką redagavo "Nepriklausomą Lietuvą", bendradarbiavo spaudoje, rašydama korespondencijas, eilėraščius, noveles. Jos poezija yra išleista stambiu rinkiniu "Rožių vasara". Tikroji jos pavardė yra Radkevičiūtė-Navikevičienė.

• Jurgis Gliuda, SIMAS. Išleido "Vilties" draugijos leidykla 1971 metais Clevelande. Knyga 160 psl., kainą 3 dol., gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

Vasarotojai suvažiavę iš įvairių Amerikos valstijų ir Kanados džiaugiasi vasaros poilsio gražioje Jansonų viloje Audronė Cape Cod Mass, kur atviros jūros plažas ir didelių pušių aromatas su tyru jūros ir parko oru suteikia visiems reikiamo ir gero poilsio.

Nuotraukoje tik maža dalis svečių, kurie jau prisikaitinę per daug saulėje ieškojo poilsio parko pavėsyje kartu prisiminti su p. Alksniniu, kuris atšventė savo 86 gimtadienį, senuosius lietuvių kultūrinius darbus. Nuotraukos užpakalinėje eilėje kaip tik ir matosi p. Alksninis ir Marija ir Ed. Jansonai vilos Audronė savininkai su dailimi svečiais. Šiemet Audronėje vasaruoja: Dr. Kasakevičius, Dr. Lelis su ponia ir Z. Nomeika ir J. Musteikis su ponia, p. Vaitkai, inž. Senkus, Bručas, Žilionis, p. Skabeikos, p. Gudauskienė ir p. Kastys su vaikučiu ir p. Mikonienė su vaikučiu, p. Mašalaitienė ir Pesteris, pp. Auguliai, Nasvyčiai, Dr. Kriaučiūnai, Mikellioniai, Šeštakai, Dr. Mikonis su ponia, Augonis, Stelmokai ir kt.

LOS ANGELES LIETUVIAI "SALUTE TO AMERICA" IŠKILMĖSE

Liepos 2 d. Los Angeles Pavergtų Tautų Komitetas su savo atstovais buvo pakviestas į didžiulę "Salute to America" -- JAV-bių Nepriklausomybės atgavimo suakties minėjimą El Toro mieste (apie 50 mylių nuo Los Angeles). Šventė vyko šio gražaus miesto pačiame viduryje: didžiulėje aikštėje buvo susodinta apie 5000 žmonių minia, kur amerikiečių uniformuoti skautai tvarkė žmonių judėjimą, bei dalino gražiai išspausdintą, didelio formato programą, kurios pačiam vidury tilpo nuotrauka Los Angeles burmistro Sam Yorty su Pavergtų Tautų Komiteto atstovais, šalia nuotraukos didelė raidė parašyta: CAPTIVE NATIONS, kur alfabetine tvarka išvardintos komunistų pavergtos tautos, o tarp jų ir Lietuva, Latvija ir Estija.

Ši minėjimą finansavo ir viskuo daugiausiai rūpinosi Royal Savings -- bankų Direktorių Taryba -- su jos pirmininku Chester B. Anderson, dideliu kovotoju prieš komunizmą. Per jį Pavergtų Tautų komitetas darė patangas patekti į šio minėjimo programą, kas ir pasisekė padaryti.

Po oficialiosios minėjimo dalies, kurią pravedė pats C. Anderson, per skaitydamas daugybę sveikinimų iš senatorių ir paties prezidento R. Nixono, į tribūną pakviestas meninei programai praversti garsus amerikiečių artistas - vokalistas Byron Palmes, kuris tai atlieka su dideliu ekspresingumu bei talentu. Dalį programos atliko garsus visose pietinėje Kalifornijoje orkestras "Cavaliers".

Pagaliau, jautemstant į didžiulę tribūną, žaidžiant prožektoriaus šviestom, pakviečiami po vieną ižygiuoja su vėliavom pavergtų tautų atstovai: įvairiaspalviai reprezentantų rūbai, plėvesuojančios vėliavos tylioje orkestro grojamoje patrio-

tiniais motyvais muzikoje, sudarė nepaprastą išpūdį -- minioje jautėsi pasigėrėjimo bei nustebimo kažkoks kuždesys. Nustojus miniai judėti, per mikrofoną dinamiškai suskamba pavergtų tautų vardai; toliau C. Anderson supažindina klausytojus su laisvėje gyvenančių Pavergtų Tautų žmonių siekiais bei troškimais, o taip pat primena komunistų grėsmę ir pačiai Amerikai. Pabaigoje savo kalbos, prelegentas pakvietė visus susirinkusius atsistojimu bei tylią minutę malda pagerbti tribūnoje esančių tautų žuvusiųosius už laisvę. Žmonių veiduose matėsi nepaprasta rimitis, o daugeliui per skruostus ir ašaros riedėjo, ypač pavergtųjų Tautų delegatams.

Lietuvius tautiniuose rūbuose puikiai reprezentavo Aldona Butkutė, kuriai Los Angeles ALT valdyba nuoširdžiai dėkoja. Pavergtų Tautų Komitete šiemet gyvai darbuojasi ALT atstovai su energinguoju pirmininku inž. Vytautu Čekanausku.

Didelė padėka taip pat priklauso Royal Savings Direktorių Tarybos pirmininkui Chester B. Anderson už įvedimą Pavergtų Tautų į šią El Toro mieste vykusią JAV-bių Nepriklausomybės minėjimo šventę. (vm)

• KRIVULĖS KLUBAS CHICAGOJE, ruošiasi išleisti Lietuvos policijos atsiminimų ir istorinių duomenų knygą. Redakcinę komisiją sudaro: J. Talalas, P. Dirkis, A. Gintneris, V. Šimkus, B. Macevičius, P. Morkūnas ir K. Dirkis. Atsiminimus bei kitą šiam leidiniui tinkamą medžiagą prašoma siųsti komisijai: 4327 So. Artesian Avenue, Chicago, Ill. 60632, USA.

CLEVELANDE

Visais gyvybės, sveikatės bei pensijų draudimo, o taip pat ir akcijų-investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

A. A. JUZEFA KEMĖŠYTĖ NASVYTIENĖ

mirė liepos 8 d. 1968 m.

Trijų metų mirties suakties proga už jos sielą šv. Jurgio parapijos bažnyčioje š. m. rugpiūčio 14 dieną, 8 val. ryto užprašytos gedulingos pamaldos, į kurias velionies šeima, gimines ir artimuosius prašo atsilankyti.

Liidintys vyrai Steponas, sūnūs Algirdas ir Jaunutis, dukterys Aldona Augustinavičienė ir Birutė Smetonienė ir jų šeimos.

A. + A.

EVELINAI BRAZINSKIENEI

mirus, jos vyrą, vaikus, tėvus ir seseris

bei kitus artimuosius liūdesio valando-

je giliai užjaučiame

M. ir V. Meiliūnai, Toronto
A. ir M. Meiliūnai, Montreal
R. Meiliūnas, Windsor
V. Pazukaitė, Toronto